

MESTO KOŠICE
ÚTVAR HLAVNÉHO KONTROLÓRA MESTA KOŠICE
Trieda SNP 48/A, 040 11 KOŠICE

V Košiciach, 26. 11. 2024

S P R Á V A
O VÝSLEDKOVÝCH KONTROL

OBSAH

[1]	KONTROLOVANÝ SUBJEKT – Mesto Košice - Magistrát mesta Košice	2
[2]	KONTROLOVANÝ SUBJEKT – Základná škola, Janigova 2.....	24
[3]	KONTROLOVANÝ SUBJEKT – Základná umelecká škola, Irkutská 1.....	32

Predkladá:
Ing. Pavol Gallo
hlavný kontrolór mesta Košice

© Copyright 2024 ÚHK

ÚVOD

Správa o činnosti hlavného kontrolóra mesta Košice a výsledkoch kontrol je predkladaná v zmysle § 18f ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov. Od posledného riadneho zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Košiciach konaného dňa 19. 11. 2024 boli odborní zamestnanci Útvaru hlavného kontrolóra mesta Košice (ďalej len „ÚHK“) poverení vykonať kontroly podľa plánu kontrolnej činnosti a iných podnetov¹ týkajúcich sa Magistrátu mesta Košice (ďalej len „MMK“).

[1] KONTROLOVANÝ SUBJEKT – MESTO KOŠICE - MAGISTRÁT MESTA KOŠICE

- a) **Sídlo kontrolovaného subjektu:** Trieda SNP 48/A, Košice
- b) **Predmet kontroly:** dodržiavanie Všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 238 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území mesta Košice vykonaná v zmysle Uznesenia č. 451 zo XXI. zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Košiciach dňa 27. 06. 2024
- c) **Kontrolované obdobie:** 2023 - 2024
- d) **Konanie kontroly:** od 22. 07. 2024 do 23. 10. 2024, s prerušením

1 VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Odpadové hospodárstvo je systém správy a nakladania s odpadmi, ktorý zahŕňa všetky činnosti spojené so zberom, prepravou, spracovaním a odstránením odpadu so zameraním na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov a znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie. Nakladanie s odpadmi je ustanovené v zákone č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o odpadoch“). Obec je povinná svoje všeobecne záväzné nariadenie o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi uviesť do súladu so zákonom o odpadoch.

Mesto Košice má aktuálne účinné Všeobecne záväzné nariadenie mesta Košice č. 238 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území mesta Košice (ďalej len „VZN č. 238“), ktoré schválilo Mestské zastupiteľstvo v Košiciach (ďalej len „MZ v Košiciach“) Uznesením č. 44 na svojom III. zasadnutí dňa 15. 12. 2022. Zmena VZN č. 238 o nakladaní s odpadmi bola schválená MZ v Košiciach Uznesením č. 452 dňa 27. 06. 2024.

V zmysle § 81 ods. 12 zákona o odpadoch, obec pri ustanovení výšky miestneho poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad vychádza zo skutočných nákladov obce na nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom. MZ v Košiciach Uznesením č. 442 prijatým na svojom zasadnutí dňa 10. 12. 2012 schválilo Všeobecne záväzné nariadenie mesta Košice č. 131 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území mesta Košice (ďalej len „VZN č. 131“).

S cieľom zabezpečiť čistotu a poriadok v meste uzavrelo Mesto Košice so spoločnosťou KOSIT a. s. (ďalej len „Kosit“) dňa 28. 12. 2001 Zmluvu o dielo č. 2001/00593/IZM/41. Zmluva bola uzavretá na dobu určitú s tým, že doba trvania zmluvy bola 10 rokov.

Dňa 29. 11. 2021 zmluvné strany uzatvorili Dodatok č.14, ktorým po uplynutí doby trvania zmluvy, t. j. dňa 31. 12. 2021 trvanie zmluvy predĺžili v zmysle nasledujúceho znenia: „*Táto zmluva sa uzatvára na dobu určitú do 31. 12. 2021, a po uplynutí dňa 31. 12. 2021 sa jej trvanie predlžuje do dňa uzatvorenia zmluvy medzi Zmluvnými stranami, ktorá nahradí túto zmluvu, a ktorá bude*

¹ Poslanecké a občianske podnety
© Copyright 2024 ÚHK

výsledkom verejného obstarávania pre zákazku na poskytovanie služieb v oblasti odpadového hospodárstva, najdlhšie však o päť (5) rokov. “

Ku dňu výkonu kontroly bolo k uvedenej zmluve uzatvorených 18 dodatkov.

Ďalšou povinnosťou mesta Košice (ďalej len „mesto“) je zabezpečiť zavedenie a vykonávanie triedeného zberu komunálnych odpadov. Mesto Košice uzavrelo so spoločnosťou NATUR-PACK, a. s. dňa 29. 06. 2016 Zmluvu o účasti v systéme združeného nakladania s vyhradeným prúdom odpadu, ktorej predmetom je účasť v systéme združeného nakladania s vyhradeným prúdom odpadu z obalov a s odpadmi z neobalových výrobkov v meste. NATUR-PACK je organizáciou zodpovednosti výrobcov pre obaly, prevádzkujúca a zabezpečujúca systém združeného nakladania s odpadmi z obalov a vykonávajúca svoju činnosť v zmysle príslušných ustanovení zákona o odpadoch. Zabezpečuje triedenie, zber, prepravu, zhodnocovanie, ako aj recykláciu odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov. Na zber triedeného odpadu z neobalových výrobkov pre papier, plasty, kovy, sklo a viacvrstvé kombinované materiály sa v kumulatívnej bytovej výstavbe (ďalej len „KBV“) využívajú farebné kontajnery a v individuálnej bytovej zástavbe (ďalej len „IBV“) farebné vrecia.

Pre všetky fyzické a právnické osoby, ktoré sa podieľajú na nakladaní s odpadmi pochádzajúcimi z územia mesta je záväzná VZN č. 238. Podľa § 4 VZN č. 238 uplatňuje mesto záväznú hierarchiu odpadového hospodárstva v zmysle § 6 zákona o odpadoch, pre ktoré sú ustanovené všeobecné povinnosti. Pre pôvodcov tvoriacich odpad sú mestom určené miesta zhromažďovania a triedenia komunálnych odpadov v ustanovení § 5 a odvoz odpadov v § 6 VZN č. 238. Určené druhy zberných nádob na odpad, systém a forma zberu komunálneho odpadu sú zadefinované v § 7 a zneškodňovanie a zhodnocovanie komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov je upravené v § 8 VZN č. 238.

2 PRAVIDELNÝ ODVOZ KOMUNÁLNEHO ODPADU A LIKVIDÁCIA ODPADU

Zber odpadov na území mesta je rozdelený podľa spôsobu zberu, druhu odpadu, množstva odpadu a podľa časového hľadiska na pravidelnej dennej a týždennej báze, ďalej len sezónny zber, prípadne individuálne, na základe objednávky mestských častí. Pravidelný odvoz má stanovenú minimálnu časovú periodicitu doby, za ktorú sa má zrealizovať zber v mieste vzniku komunálneho odpadu špecifikovaného podľa § 5 ods. 1 VZN č. 238 na určených stanovištiach, okrem triedeného odpadu.

Kontroly boli podrobené jednotlivé pravidelné odvozy odpadov zabezpečované minimálne raz za dva týždne podľa § 6 ods. 1 a § 7 ods. 1 VZN č. 238 (odvoz vriec, nádob a kontajnerov).

2.1 Kuchynský odpad

Biologicky rozložiteľný kuchynský odpad je kuchynský odpad pochádzajúci od fyzických osôb s pobytom na území mesta. Pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad z domácností mesto zabezpečuje materiálové zhodnotenie týchto odpadov. V zmysle § 4 ods. 3 VZN č. 238 pre biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad a pre jedlé oleje a tuky prevádzkovateľov kuchyne platí hierarchia odpadového hospodárstva.

Mesto určilo na zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu zbernú nádobu o objeme 30 l pre fyzické osoby bývajúce v IBV v zmysle § 7 ods. 1 písm. k) VZN č. 238 a zbernú nádobu o objeme 240 l pre KBV v zmysle § 7 ods. 1 písm. l) VZN č. 238.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené náklady za manipuláciu s nádobami o objeme 240 l a 30 l. Hygienizácia nádoby je zabezpečovaná výmenou vriec pri každom vývoze kuchynského odpadu.

Tabuľka 1 Prehľad nákladov na odvoz kuchynského odpadu, hygienizáciu a nájom za nádoby (v € bez DPH)

	I. polrok 2023		II. polrok 2023		I. polrok 2024	
	Počet manipulácií	Náklady	Počet manipulácií	Náklady	Počet manipulácií	Náklady
Nádoba 240 l	94 811	350 926,96	100 291	364 256,91	99 887	355 601,82
Nádoba 30 l	286 780	177 265,40	357 138	216 782,77	356 999	212 212,04
Vrece 240 l	94 811	156 946,75	100 291	162 872,58	99 887	159 010,28
Vrece 30 l	286 780	79 084,49	357 138	96 784,40	356 999	94 686,10
Nájom 240 l nádoby	Ø 1 846 ks	15 380,01	Ø 1 917 ks	15 680,56	Ø 1 920 ks	14 746,03
Nájom 30 l nádoby	Ø 13 731 ks	14 232,39	Ø 13 652 ks	17 037,29	Ø 13 731 ks	27 681,74
Celkový súčet		793 836,00		873 414,51		863 938,01

Z porovnania vyplýva, že náklady na odvoz kuchynského odpadu oproti I. polroku 2023 narástli v I. polroku 2024 o 70 102,01 €, rovnako narástol aj počet manipulácií.

Zberné nádoby na kuchynský odpad sú vo vlastníctve spoločnosti Kosit. Počet nádob sa mesačne mení v závislosti od počtu objednávok. V Tabuľke 1 je tiež uvedené, aký priemerný mesačný počet nádob si mesto prenajíma.

Kontrolná skupina náhodne vybrala zberné miesto s nádobami na odvoz kuchynského odpadu o objeme 240 l. Na ulici Buzulucká 20 boli umiestnené dve nádoby s frekvenciou odvozu dva-krát týždenne v pondelok a vo štvrtok. Prehľad je v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 2 Prehľad odvozu kuchynského odpadu na Buzuluckej 20

Počet manipulácií s 240 l nádobami - kuchynský odpad	Rok 2023	Rok 2024
Január	14	18
Február	16	18
Marec	18	16
Apríl	16	18
Máj	18	18
Jún	18	16

VZN č. 238 samostatne neustanovuje frekvenciu odvozu kuchynského odpadu, tú určuje Vyhláška č. 371/2015 Z. z. Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch. Kontrolou neboli zistené nedostatky týkajúce sa odvozu kuchynského odpadu.

S odvozom odpadu súvisia aj náklady na likvidáciu odpadu. V nasledujúcej tabuľke je zobrazené množstvo biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu v tonách.

Tabuľka 3 Náklady na likvidáciu komunálneho odpadu

Obdobie a počet manipulácií s nádobami o objeme 240 l	I. polrok 2023	II. polrok 2023	I. polrok 2024
Váha (v tonách)	1 122,37	1 277,26	1 215,84
Náklady (v € bez DPH)	88 666,99	100 903,22	103 955,03

2.2 Komunálny odpad

Z fakturácie k likvidácii zmesového komunálneho odpadu (uvedené ako energetické zhodnotenie) od spoločnosti Kosit nie je možné presne určiť váhu odpadu jednotlivu pochádzajúceho od obyvateľov mesta, alebo od podnikateľských subjektov a jednotlivu za nádoby o objeme 120 l, 240 l, z podzemných kontajnerov, z kontajnerov s objemom 1 100 l a z vriec z centrálnej pešej zóny.

Tabuľka 4 udáva porovnanie nákladov za likvidáciu zmesového komunálneho odpadu za jednotlivé mesiace v I. polroku 2024 oproti I. polroku 2023.

Tabuľka 4 Porovnanie nákladov na likvidáciu odpadu

	Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	SPOLU
Váha (v tonách)	-116,69	243,76	63,67	434,26	109,46	4,00	738,45
Náklady (v € bez DPH)	-10 334,50	44 510,85	37 297,41	69 498,92	42 692,22	33 837,91	217 502,81

Náklady na likvidáciu zmesového komunálneho odpadu za jednotlivé polroky sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 5 Likvidácia komunálneho odpadu

	I. polrok 2023	II. polrok 2023	I. polrok 2024
Váha (v tonách)	21 691,70	22 652,88	22 430,16
Náklady (v € bez DPH)	1 820 557,59	1 898 537,96	2 038 060,39

Z vyššie uvedenej tabuľky preukázateľne vyplývajú značné rozdiely, a to:

- nárast hmotnosti komunálneho odpadu o 738,45 ton,
- nárast nákladov za likvidáciu zmesového komunálneho odpadu o 217 502,81 € bez DPH.

Na základe dožiadania boli ÚHK dňa 17. 10. 2024 doručené z referátu životného prostredia (ďalej len „referát ŽP“) odpovede na otázky. Znenie jednotlivých otázok a odpovedí bude uvedené v jednotlivých bodoch správy.

Otázka ÚHK: „V I. polroku 2024 je podľa evidencie údajov zaznamenaný značný nárast zmesového komunálneho odpadu oproti roku 2023, o 738 ton viac. Je tento nárast spôsobený redukováním veľkokapacitných zberných nádob (ďalej len „VKK“) v záhradkárskych lokalitách? Je tento nárast odpadu zohľadnený v nákladoch budúcich období?“

Odpoveď referátu ŽP: „V prípade nárastu oproti roku 2023, je potrebné zohľadniť, že v roku 2024 došlo k významnej redukcii veľkokapacitných kontajnerov, ako aj k úprave celoročného upratovania na sezónne upratovanie. Redukcia celoročného upratovania začala vo februári tohto roka a v marci sa k tomu pridala aj redukcia v rámci záhradkárskych lokalít. Teda samozrejme značná časť odpadu (ktorej rozmery a povaha odpadu to umožňuje) sa presmerovala do 1 100 l nádob a 120 l nádob. Tak isto išlo o prirodzený nárast oproti minulému roku, ktorý bol aj v rámci celého Slovenska rokom poklesu zmesového komunálneho odpadu, o ktorom sa hovorilo ako o výnimke potvrdzujúcej pravidlo, že zmesový komunálny odpad pravidelne narastá.“

Náklady na zber komunálneho odpadu podľa veľkosti objemov zberných nádob sú roztriedené v jednotlivých bodoch.

2.2.1 Kontajnery s objemom 1 100 l

Kontajnery s objemom 1 100 l sú umiestnené na určených stanovištiach. Náklady na zber a odvoz komunálneho odpadu za rok 2023 boli vo výške 2 986 635,61 € bez DPH a za I. polrok 2024 vo výške 1 599 208,10 € bez DPH.

Z predloženej evidencie vyplýva, že na jednotlivých stanovištiach bolo umiestnených v I. polroku 2023 v priemere 6 810 kontajnerov, v II. polroku 2023 v priemere 6 818 kontajnerov a v I. polroku 2024 v priemere 6 687 kontajnerov.

Informácie o intenzite zberu a počte vykonaných manipulácií s kontajnermi za jednotlivé polroky s vyčíslením nákladov bez DPH sú uvedené nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 6 Prehľad odvozu kontajnerov s objemom 1 100 l (v € bez DPH)

Intenzita zberu 1 100 l kontajnerov	I. polrok 2023		II. polrok 2023		I. polrok 2024	
	Počet manipulácií	Náklady	Počet manipulácií	Náklady	Počet manipulácií	Náklady
1x týždenne	35 227	177 214,11	34 734	174 503,62	35 322	192 151,09
2x týždenne	31 744	128 906,66	31 380	127 245,91	31 458	138 031,26
3x týždenne	292 126	1 091 966,25	291 608	1 088 572,66	288 211	1 160 768,63
4x týždenne	1 645	5 377,78	1 319	4 710,16	1 173	4 525,04
5x týždenne	302	1 051,14	130	451,77	130	489,24
2x mesačne	13 334	92 947,47	13 459	93 688,08	13 660	103 242,83
Celkový súčet	374 378	1 497 463,41	359 171	1 489 172,20	369 954	1 599 208,10

Z Tabuľky 6 vyplýva, že vývoz odpadov sa realizuje minimálne tak, ako ustanovuje VZN č. 238. Na sídliskách pri bytových domoch bol zber odpadu realizovaný 3-krát týždenne, spravidla v pondelok, v stredu a v piatok, alebo v utorok, štvrtok a v sobotu. V odôvodnených prípadoch sa realizuje vývoz aj v nedeľu (porucha vozidla, nahlásene podujatia a pod.). Intenzita vývozov pri podnikateľských subjektoch nahlásených v meste sa realizuje niekde aj 4-5-krát týždenne.

Porovnaním manipulácií a nákladov z Tabuľky 6 vyplýva, že v I. polroku 2024 bolo zrealizovaných o 4 424 manipulácií menej oproti I. polroku 2023, ale napriek tomu sa zvýšili náklady o 101 744,69 € bez DPH.

Ďalšie náklady nad rámec plánovaného zberu a likvidácie odpadu pozostávajú z náhradných vývozov. Jedná sa o rôzne situácie, napr. keď kontajner určený na triedený zber bol kontaminovaný komunálnym odpadom a postupovalo sa v zmysle § 6 ods. 12 VZN č. 238, prípadne nebolo možné zabezpečiť vývoz z dôvodu blokovania komunikácie. Prehľad je v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 7 Náklady na náhradné vývozy

Náhradné vývozy 1 100 l kontajnery	I. polrok 2023	II. polrok 2023	I. polrok 2024
Počet manipulácií	1 320	1 892	1 182
Náklady (v € bez DPH)	11 979,92	17 326,21	11 586,29

Otázka ÚHK: „Je znečistenie stanovišť veľkorozmerným odpadom realizované v rámci nákladov náhradných vývozov? Ak nie, aké sú náklady za rok 2023 a I. polrok 2024. Ako prebiehalo a prebieha dočistenie stanovišť na území mesta?“

Odpoveď referátu ŽP: „Nie sú to náklady, ktoré sú obsiahnuté v časti náhradných vývozov. Ide o samostatné mimoriadne objednávky, podľa finančných možností Mesta Košice. Dočistenie

stanovišť zberných nádob je zmluvne dohodnuté so spoločnosťou KOSIT a má byť realizované pri vývoze zmesového komunálneho odpadu. Vzáujme zachovania poriadku a čistoty v okolí stanovišť zberných nádob, pri ich dočisťovaní Mesto Košice úzko spolupracuje aj s mestskými časťami.

Náklady na zber a odvoz za rok 2023 boli vo výške 15 033,72 € bez DPH a náklady na zber a odvoz za 1. polrok 2024 boli vo výške 3 399,97 € bez DPH.“

Ďalej sa kontrolná skupina zamerala na stanovište zberných nádob na Adlerovej ulici. Na vybranom stanovišti sa má zhromažďovať odpad z domácností, t. j. bytov a prevádzok z Adlerovej č. 13, č. 15, č. 17 a č. 19. Na stanovišti sú umiestnené tri zberné nádoby o objeme 1 100 l. Podľa fakturácie a evidencie bola frekvencia zberu realizovaná tri-krát týždenne v dňoch pondelok, streda a v piatok.

V nasledujúcej tabuľke je uvedený prehľad zrealizovaných počtov manipulácií za vybrané mesiace roka 2023 a 2024.

Tabuľka 8 Prehľad manipulácií s kontajnermi na ulici Adlerova

Obdobie a počet manipulácií s nádobami o objeme 1 100 l	Rok 2023	Rok 2024
Január	39	42
Február	36	36
Marec	42	39
Apríl	36	39
Máj	42	42
Jún	39	36

Odvoz komunálneho odpadu z kontajnerov s objemom 1 100 l na ulici Adlerova bol realizovaný v súlade s § 6 ods. 1 bod 1 VZN č. 238. Kontrolou neboli zistené nedostatky.

Kontrolné zistenie:

Kontrolnej skupine boli z referátu daní a poplatkov dňa 14. 10. 2024 poskytnuté údaje z evidencie dane z nehnuteľností k bytom. Údaje o počte bytov, u ktorých bola vyrubená daň z nehnuteľností boli porovnané s údajmi o počte bytov, u ktorých je zaevidovaný výrub poplatku za komunálny odpad (ďalej len „poplatok KO“). Zistené rozdiely sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 9 Byty evidované k poplatku za KO

Adresa/číslo vchodu	Počet bytov	Byty evidované k poplatku KO	Rozdiel
Tr. SNP č. 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48	184	165	- 19
Hronská č. 9, 11, 13, 15, 17	135	123	- 12
Klimkovičova č. 1, 2, 4, 6, 8, 11	113	104	- 9
Popradská č. 9, 11	30	24	- 6
Húskova č. 5, 7, 9, 11	64	57	- 7
Miškovecká č. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	152	138	- 14
Súčet	546	488	- 55

Z vyššie uvedených údajov vyplýva, že zo všetkých 546 bytov je len v 488 bytoch evidovaný aj poplatok za KO. Uvedený rozdiel predstavuje 10,62 %.

Finančná správa Slovenskej republiky Metodickým pokynom 4/MD/2019/MP k poplatníkovi poplatku podľa § 77 ods. 2, k výnimkám z platenia poplatku podľa § 77 ods. 3 a k negatívnemu

vymedzení poplatníka podľa § 77 ods. 4 zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov v znení dodatku č. 1 usmernila nasledovne: „Poplatníkom poplatku podľa § 77 ods. 2 písm. a) je aj osoba, ktorá má oprávnenie užívať nehnuteľnosť. Zákon o miestnych daniach osobitne nevymedzil, čo sa považuje za oprávnenie užívať nehnuteľnosť, ale vychádzajúc z Občianskeho zákonníka za oprávnenie užívať nehnuteľnosť je možné považovať vlastnícky vzťah k nehnuteľnosti.“

2.2.2 Zberné nádoby s objemom 120 l a 240 l

Malé zberné nádoby s objemom 120 l sú využívané fyzickými osobami a právnickými osobami a sú umiestnené pri rodinných domoch, resp. určených stojiskách. Nádoby s objemom 240 l sú využívané len právnickými osobami. V nasledujúcich tabuľkách sú uvedené počty manipulácií a náklady za jednotlivé obdobia rokov 2023 a 2024.

Tabuľka 10 Prehľad nákladov a počtu manipulácií s kontajnermi s objemom 120 l (v € bez DPH)

Intenzita zberu	I. polrok 2023		II. polrok 2023		I. polrok 2024	
	Počet manipulácií	Náklady	Počet manipulácií	Náklady	Počet manipulácií	Náklady
1x týždenne	389 852	656 379,30	393 248	661 443,14	394 059	715 096,21
2x týždenne	15 493	24 889,22	15 587	25 001,55	15 650	27 185,45
2x mesačne	14 144	26 005,58	14 465	26 572,19	15 111	30 126,77
Celkový súčet	419 489	707 274,10	423 300	713 016,88	424 820	772 408,43

Množstvo manipulácií s nádobami s objemom 120 l mierne narastá, pričom náklady v II. polroku 2024 oproti I. polroku 2023 sa navýšili o 65 134,33 €.

Tabuľka 11 Prehľad nákladov a počtu manipulácií s kontajnermi s objemom 240 l (v € bez DPH)

Intenzita zberu	I. polrok 2023		II. polrok 2023		I. polrok 2024	
	Počet manipulácií	Náklady	Počet manipulácií	Náklady	Počet manipulácií	Náklady
1x týždenne	63	187,24	161	478,50	250	807,90
2x týždenne	130	349,17	455	1 222,14	689	2 016,88
2x mesačne	1	2,54	73	185,63	176	481,21
Celkový súčet	194	538,95	689	1 886,27	1 115	3 305,99

Z Tabuľky 11 vyplýva, že počet manipulácií s nádobami s objemom 240 l rapídne narastá a náklady v I. polroku 2024 oproti I. polroku 2023 vzrástli o 2 767,04 €, čo predstavuje viac ako 6-násobný nárast.

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené počty realizovaných náhradných vývozov nádob s objemom 120 l a 240 l na základe hlásení a prislúchajúce náklady za jednotlivé polroky.

Tabuľka č. 12 Náhradné vývozy nádob s objemom 120 l a 240 l za jednotlivé polroky

Náhradné vývozy	I. polrok 2023	II. polrok 2023	I. polrok 2024
Počet manipulácií	825	1 224	1 614
Náklady (v € bez DPH)	4 390,44	10 415,86	14 730,08

Náhodným výberom bolo vybrané zberné miesto pri rodinnom dome na Hájnickej ulici 14 s umiestnením nádoby o objeme 120 l s vývozom o frekvencii jeden-krát týždenne každý pondelok.

Tabuľka 13 Prehľad manipulácií s kontajnermi na ulici Hájnická 14

Obdobie a počet manipulácií s nádobami o objeme 120 l	Rok 2023	Rok 2024
Január	5	5
Február	4	4
Marec	4	4
Apríl	4	5
Máj	5	4
Jún	4	4

Odvoz komunálneho odpadu nádob s objemom 120 l bol realizovaný v súlade s § 6 ods. 1 bod 2 VZN č. 238.

Kontrolné zistenie:

Pri zbere komunálneho odpadu z nádob o objeme 120 l umiestnených spravidla pri rodinných domoch a plánovanej intenzite zberu bolo zistené, že pracovníkmi spoločnosti Kosit sa nekontrolujú zberné nádoby. To znamená, že nie je kontrolovaná váha a oprávnený počet vyložených nádob pri frekvencii zberu komunálneho odpadu. Takto navyše vykonané manipulácie nie sú predmetom fakturácie, avšak váha odpadu je započítaná do celkových nákladov likvidácie zmesového komunálneho odpadu.

Otázka ÚHK: **„Existuje kontrola pri zbere odpadu z nádob o objeme 120 l, prípadne prevencia voči zneužitiu (napr. zber viacerých nádob z jedného miesta a pod.)? Aké sú plánované opatrenia v budúcnosti proti zneužitiu pri frekvencii zberu 120 l nádob (napr. sledovanie neplatičov, zber odpadu legitímnych nádob a pod.). Plánuje sa v budúcnosti zaviesť zber odpadu z nádob s objemom 120 l so snímaním váhy odpadu, prípadné digitálne overovanie?“**

Odpoveď referátu ŽP: *„V súčasnosti funguje zber 120 l nádob na spôsobe nahláseného harmonogramu, teda spoločnosť KOSIT disponuje harmonogramom, kde sú evidovaní poplatníci, ktorí požiadali o nádobu. Zber by mal prebiehať podľa tohto harmonogramu, samozrejme v prípade, ak dôjde k vyloženiu viacerých nádob nastáva situácia, že prebehne manipulácia aj takýchto neoprávnených vyložených nádob. Tieto manipulácie navyše, nie sú predmetom fakturácie.*

Zároveň mesto Košice v spolupráci so spoločnosťou KOSIT, má rozpracovaný projekt digitálnej evidencie nádob, kde vodič bude mať v reálnom čase informácie, či je na danej adrese poplatník a koľko nádob má nahlásených na vývoz. Zároveň sa eliminujú všetci neprihlásení, poplatníci s frekvenciou 1x za dva týždne a v riešení sú aj neplatiči. Zavedenie testovacej verzie projektu digitálnej evidencie nádob je naplánované v roku 2025.“

2.2.3 Podzemné, polopodzemné zberné nádoby o objeme 1 300 l, 2 400 l, 3 000 l, 5 000 l

Intenzita zberu odpadu z polopodzemných a podzemných kontajnerov sa realizuje najčastejšie tri-krát týždenne. V I. polroku 2023 bol realizovaný zber odpadu raz za týždeň, pričom podľa § 6 ods. 1 bod 3 VZN č. 238 zber odpadu má byť zabezpečený minimálne raz za dva týždne. Vyčíslenie nákladov za odvoz odpadu z polopodzemných a podzemných kontajnerov za jednotlivé polroky je uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 14 Náklady za odvoz odpadu z polopodzemných a podzemných kontajnerov (v € bez DPH)

	I. polrok 2023		II. polrok 2023		I. polrok 2024	
	Počet manipulácií	Náklady	Počet manipulácií	Náklady	Počet manipulácií	Náklady
1x týždenne	16	1 624,01 €	0	0,00 €	0	0,00 €
2x týždenne	138	8 698,12 €	208	13 093,60 €	204	13 899,72 €
3x týždenne	607	30 488,65 €	608	30 495,46 €	558	30 281,71 €
Celkový súčet	761	40 810,78 €	816	43 589,06 €	762	44 181,43 €

Náklady za I. polrok 2024 oproti I. polroku 2023 vzrástli o 8,25 %, pričom počet manipulácií je takmer totožný.

Náhodným výberom bolo vybrané zberné miesto, kde je umiestnený podzemný kontajner - Trieda SNP 73 o objeme 5 000 l s vývozom o frekvencii tri-krát týždenne a to v pondelok, v stredu a v piatok.

Tabuľka 15 Prehľad manipulácií s kontajnermi na adrese Trieda SNP 73

Počet manipulácií	Rok 2023	Rok 2024
Január	39	36
Február	36	36
Marec	36	36
Apríl	36	36
Máj	42	36
Jún	39	33

Odvoz komunálneho odpadu pri polopodzemných a podzemných zberných nádobách sa má zabezpečovať minimálne raz za dva týždne. Podľa zrealizovaných a fakturovaných vývozov od spoločnosti Kosit sú vývozy odpadu realizované oveľa častejšie.

Odvoz komunálneho odpadu z podzemných a polopodzemných nádob bol realizovaný v súlade s § 6 ods. 1 bod 3 VZN č. 238.

2.2.4 Centrálna pešia zóna

Liatinové koše v centrálnej pešej zóne a ostatné koše na verejných priestranstvách širšieho okolia zabezpečuje referát parkovania a údržby ciest. Na základe vyžiadania informácií bola na ÚHK doručená odpoveď dňa 09. 10. 2024 z referátu parkovania a údržby ciest, v ktorej boli uvedené náklady na vyprázdňovanie uličných košov za jednotlivé polroky nasledovne.

Tabuľka 16 Náklady na vyprázdňovanie košov (v € bez DPH)

Obdobie	Náklady
01. – 06. 2023	108 100
06. – 12. 2023	110 343
01. – 06. 2024	115 970

Referát parkovania a údržby ciest vo svojom vyjadrení poukazuje na opakujúce sa problémy spojené s vandalizmom, pričom náklady s tým spojené sú vyčíslené za rok 2023 nasledovne:

Krádeže plechových vložiek z liatinových košov v historickom centre a ich dopĺňanie:

- veľké vložky 16 110,00 € s DPH (62,199 € za ks s DPH),
- malé vložky 1 371,60 € s DPH (52,76 € za ks s DPH).

Vyvrátené koše skoro po každom víkende v historickom centre mesta:

- hydraulická ruka (práca a prejazd) 3 493,40 € s DPH.

Zber komunálneho odpadu v centrálnej pešej zóne a širšom centre zabezpečuje referát životného prostredia prostredníctvom zmluvného partnera spoločnosť Kosit. Pre centrálnu pešiu zónu platia na systém zberu odpadu osobitné ustanovenia uvedené v § 9 VZN č. 238.

Podľa § 9 ods. 1 VZN č. 238 určuje mesto na území centrálnej pešej zóny systém zberu ukladania odpadu do vriec označených logom zberovej spoločnosti určenej mestom pre všetky právnické osoby a fyzické osoby, okrem tých, ktoré majú vytvorené vlastné zberné stanovišťa zberných nádob vo svojich nehnuteľnostiach s prístupom z ulíc Mäsiarska, Kováčska a Orlia. Náklady na zber odpadu v centrálnej pešej zóne sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 17 Prehľad nákladov na odvoz komunálneho odpadu vo vreciach (v € bez DPH)

Zber vriec	I. polrok 2023		II. polrok 2023		I. polrok 2024	
	Počet manipulácií	Náklady	Počet manipulácií	Náklady	Počet manipulácií	Náklady
25 l	314	198,42	837	528,15	317	220,22
50 l	886	1 022,45	987	1 138,99	352	440,21
100 l	21 969	59 891,55	26 483	72 113,22	28 303	83 683,92
Neoznačené vrecia	39 060	80 941	41 095	86 935	44 202	101 454
Celkový súčet	62 229	142 053,36	69 402	160 715,39	73 174	185 798,39

Kontrolné zistenie:

Z vyššie uvedenej tabuľky vyplýva, že na území centrálnej pešej zóny sa tvorí enormné množstvo nelegálneho zmesového komunálneho odpadu.

Náklady mesta na likvidáciu nelegálneho odpadu v roku 2023 boli vo výške 167 876 €, čo predstavuje 55,44 %. Za I. polrok 2024 boli náklady na likvidáciu nelegálneho odpadu vo výške 101 454 €, čo predstavuje 54,60 % z celkového množstva likvidovaného zmesového komunálneho odpadu v centrálnej pešej zóne.

Kontrolné zistenia poukazujú na opakované porušovanie § 9 ods. 6 písm. e) VZN č. 238, podľa ktorého je zakázané vykladať vrecia, plastové tašky, škatule a iné obaly s komunálnym odpadom ako vrecia označené logom zberovej spoločnosti.

Otázka ÚHK: „V centrálnej pešej zóne mesta výrazne prevládajú náklady na zber odpadu z neoznačených vriec. Aké sú plánované stratégie na odstránenie takto nelegálneho odpadu z centra mesta?“

Odpoveď referátu ŽP: „Mesto Košice má v tejto súvislosti prijaté opatrenia, podľa VZN č. 238 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území mesta Košice je v § 9 ods. 6 písmena e) zakázané vykladať vrecia, plastové tašky, škatule a iné obaly

s komunálnym odpadom ako vrecia označené logom zberovej spoločnosti. Kontrolu nad dodržiavaním VZN vykonáva Mesto Košice prostredníctvom vecne príslušných zamestnancov v súčinnosti s Mestskou políciou Košice. V prípade, ak dôjde k porušeniu fyzickou osobou, je takáto osoba riešená na odbornom útvare Mesta Košice, ak ide o právnickú osobu, kompetentným je Okresný úrad Košice. Aj napriek týmto opatreniam dochádza k zneužívaniu systému a vzhľadom na zachovanie čistoty pamiatkovej zóny, znáša náklady s odvozom a likvidáciou odpadu Mesto Košice. V budúcnosti sa uvažuje nad širším pokrytím kamerového systému.“

3 ZBERNÉ DVORY

Zberný dvor je zariadenie na zber komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov zriadené obcou alebo združením obcí a prevádzkované obcou, združením obcí alebo osobou, ktorá má uzatvorenú zmluvu s obcou alebo združením obcí na túto činnosť; na prevádzkovanie zberného dvora sa vyžaduje súhlas príslušného orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva. Na zbernom dvore môžu fyzické osoby odovzdávať drobný stavebný odpad, objemný odpad, odpady, ktorých zber na zbernom dvore umožňuje tento zákon a oddelene zbierané zložky komunálneho odpadu v rozsahu triedeného zberu ustanovenom vo všeobecne záväznom nariadení obce v zmysle § 80 ods. 6 zákona o odpadoch.

Fyzická osoba, ktorá je poplatníkom podľa osobitného predpisu má právo aj na bezplatné odovzdanie odpadov v zbernom dvore v zmysle hierarchie odpadového hospodárstva podľa § 4 VZN č. 238. Na zberných dvoroch je možné odovzdať triedené zložky komunálnych odpadov uvedené v § 5 ods. 4 VZN č. 238.

Mesto má na svojom území zriadené zberné dvory na ulici Popradská, Pri Bitúnku, Magnezitárska, Napájadla a Železiarenská. V nasledujúcich tabuľkách sú uvedené údaje o návštevnosti, váhe komunálneho odpadu a náklady spojené s likvidáciou odpadu.

Tabuľka 18 Prehľad nákladov celkom v zberných dvoroch

	I. polrok 2023	II. polrok 2023	I. polrok 2024
Váha (v tonách)	4 495,563	4 685,78	5 738,684
Návštevnosť	27 567	30 409	36 723
Náklady na preklad./manip./likvid. odpadu (v € bez DPH)	439 590,27	451 991,23	540 945,76

Tabuľka 19 Porovnanie zberných dvorov za I. polrok 2023 a I. polrok 2024 (v € bez DPH)

ZD – Zberný dvor	I. polrok 2023	I. polrok 2024	Rozdiel
ZD Popradská	126 930,59	144 417,44	17 486,85
ZD Pri Bitúnku	107 522,46	139 117,33	31 594,87
ZD Magnezitárska	83 559,77	101 311,96	17 752,19
ZD Napájadlá	71 584,55	93 630,57	22 046,02
ZD Železiarenská	49 992,90	60 755,80	10 762,90
Prekladanie/manipulácia/spracovanie odpadu	0	1 712,66	1 712,66
Náklady celkom	439 590,27	540 945,76	101 355,49

4 MNOŽSTVOVÝ ZBER ODPADU

Na odvoz odpadu vo väčšom množstve, prípadne odpadu väčšieho rozmeru sú v zmysle § 7 ods. 1 písm. h) VZN č. 238 využívané veľkokapacitné kontajnery o rôznych objemoch.

4.1 Objemné odpady

Pred zmenou VZN č. 238 bol odvoz objemných odpadov evidovaný ako celoročné upratovanie. Umiestnenie nádob určovali jednotlivé mestské časti na svojom území.

V súlade s § 6 ods. 5 VZN č. 238 odvoz objemných odpadov zabezpečovalo mesto najmenej dva-krát do roka, počastzv. celoročného upratovania formou VKK.

Zmena VZN č. 238, ktorou sa vypustilo ustanovenie o celoročnom upratovaní bola schválená MZ v Košiciach Uznesením č. 452 dňa 27. 06. 2024. Mesto naďalej zabezpečuje odvoz objemných odpadov najmenej dvakrát do roka, formou VKK podľa § 6 ods. 4 VZN č. 238.

Tabuľka 20 Prehľad nákladov na objemné odpady (v € bez DPH)

	I. polrok 2023	II. polrok 2023	I. polrok 2024
Váha (v tonách)	1584,74	1929,52	405,83
Odvozy (km)	43155	47019	10543
Počet kontajnerov (ks)	382	450	69
Náklady za likvidáciu	132 991,61	161 713,07	37 583,92
Náklady na odvoz	110 393,35	120 133,55	29 762,89
Náklady za kontajnery	4 030,10	5 233,55	696,78
Súčet nákladov	247 415,06	287 080,17	68 043,59

Celkové náklady za rok 2023 boli vo výške 534 495,23 € bez DPH. Tým, že mesto zredukovalo množstvo VKK v I. polroku 2024 boli náklady výrazne nižšie, čo predstavuje úsporu oproti I. polroku 2023 vo výške 179 371,47 € bez DPH a voči II. polroku 2023 až vo výške 219 036,58 € bez DPH.

4.2 Celoročné umiestnenie kontajnerov v záhradkárskejších lokalitách

Podľa § 6 ods. 2 písm. a) VZN č. 238 mesto zabezpečovalo pre rekreačné a chatové oblasti alebo záhradkárske lokality a sídliská pre marginalizované skupiny obyvateľstva VKK v sezóne spravidla od 15. marca do 31. októbra.

Zmenou VZN č. 238, ktorá nadobudla účinnosť dňa 25. 07. 2024 sa tento zber odpadu v rekreačných, chatových a záhradkárskejších lokalitách už nevykonáva v takom rozsahu, ako pred prijatou zmenou.

V roku 2023 bolo celkom 73 lokalít, v ktorých boli umiestnené VKK po celý rok, vrátane 66-ich záhradkárskejších lokalít. V roku 2024 bol celkový počet lokalít zredukovaný na 17, medzi ktorými sú aj záhradkárske lokality.

Tabuľka 21 Prehľad nákladov na objemné odpady (v € bez DPH)

	I. polrok 2023	II. polrok 2023	I. polrok 2024
Váha (v tonách)	1920,34	2082,48	881,61
Odvozy (km)	51062	154536	18884
Počet kontajnerov (ks)	427	1312	180
Náklady za likvidáciu	161 159,20 €	496 851,04 €	81 026,61 €
Náklady na odvoz	130 621,69 €	133 912,66 €	52 580,84 €
Náklady za kontajnery	12 445,07 €	40 246,32 €	6 261,36 €
Súčet nákladov	304 225,96 €	671 010,02 €	139 868,81 €

Celkové náklady za rok 2023 boli vo výške 975 235,98 € bez DPH. Porovnaním údajov z Tabuľky 21 za I. polrok 2023 a I. polrok 2024 je zrejma úspora nákladov vo výške 164 357,15 € bez DPH.

Jednotlivé činnosti a oblasti pri zabezpečovaní zberu a likvidácie odpadu sa vzájomne ovplyvňujú, čo sa odzrkadľuje aj porovnaním nákladov za I. polrok 2023 a I. polrok 2024 nasledovne:

- úspora nákladov pri objemných odpadoch zberom VKK	- 179 371,47 € bez DPH,
- úspora nákladov pri VKK v záhradkárskych lokalitách	- 164 357,15 € bez DPH,
- nárast nákladov v zberných dvoroch	+ 101 355,49 € bez DPH,
- <u>nárast nákladov pri pravidelnom odvoze a likvidácii odpadu</u>	+ 217 502,81 € bez DPH,
Výsledná úspora predstavuje	- 24 870,32 € bez DPH.

Porovnaním nákladov za I. polrok 2023 a I. polrok 2024 je možné konštatovať, že redukovaním umiestňovania VKK na území mesta, ako aj redukovaním VKK v záhradkárskych lokalitách síce došlo k zníženiu nákladov, ale zároveň sa zvýšili náklady v zberných dvoroch a rovnako sa zvýšili náklady z pravidelného odvozu a likvidácie zmesového komunálneho odpadu, čím v konečnom dôsledku nedošlo k výraznej úspore celkových nákladov mesta na zber a likvidáciu zmesového komunálneho odpadu.

Kontrolné zistenie:

Mesto v I. polroku 2024 neumiestnilo v 56 lokalitách VKK, čím nebolo dodržané ustanovenie § 6 ods. 2 VZN č. 238.

Zmena VZN č. 238, ktorou sa zrušil množstvový zber v záhradkárskych lokalitách s cieľom znížiť tieto náklady na odpad nadobudla účinnosť až dňa 25. 07. 2024.

Odpad vyprodukovaný v 56 záhradkárskych lokalitách predstavoval v roku 2023 hmotnosť 1 148,15 ton a náklady na jeho zber a likvidáciu boli v sume 336 788,61 € bez DPH.

Medzi lokalitami, kde sa zachovalo celoročné umiestnenie VKK je aj desať záhradkárskych lokalít uvedených v Tabuľke 22. V uvedených záhradkárskych lokalitách je evidovaná vysoká koncentrácia obyvateľov žijúcich celoročne v rekreačných stavbách.

Možnosť občana prihlásiť sa na trvalý pobyt v budove na individuálnu rekreáciu je možná v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky.

V ťažko dostupných záhradkárskych lokalitách nie je možné zabezpečiť pre obyvateľov klasický vývoz zmesového komunálneho odpadu z nádob.

Otázka ÚHK: ***„Zredukovaním vývozu VKK zo záhradkárskych lokalít, zostávajú naďalej umiestňované celoročne v 17 lokalitách VKK. Ako sú zabezpečené tieto VKK pred zneužitím na likvidáciu nelegálneho odpadu prípadne od tvorcov odpadu neplatiacich poplatkov za odpad na území mesta?“***

Odpoveď referátu ŽP: *„Práve zneužívanie kontajnerov v záhradkárskych lokalitách bol jeden z viacerých dôvodov na ich obmedzenie. K zneužívaniu dochádzalo predovšetkým podnikateľskými subjektami, ale aj obyvateľmi z okolitých obcí, prípadne aj obyvateľov Mesta Košice, ktorí sa takto zbavovali odpadu z rekonštrukcií, pneumatík a aj nebezpečných odpadov, na ktoré slúžia zberné dvory. Aj na týchto ostávajúcich lokalitách dochádza k tejto činnosti, preto v spolupráci s mestskými časťami ich postupne nahrádzame vhodnejšou formou a to 1100 l nádobami, tam kde je to technicky možné.“*

V I. polroku 2024 bol objednaný VKK len do záhradkárskej lokality Kopiská na území Mestskej časti Košice-Košická Nová Ves.

Trvalo osadené VKK na území mesta sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 22 Prehľad celoročne umiestnených VKK

Počet lokalít	Mestská časť	Lokalita	Počet VKK	Frekvencia odvozu
1	DARG. HRDINOV	Odbočka na sídlisko Ťahanovce	1	štvrtok
2	DŽUNGĽA	MMK_Džungľa	2	objednávka
3	JUH - ZL	Jarmočná	2	Streda/sobota
4	KAVEČANY - ZL	Vitalina - podvalova cesta - KLIN	1	utorok
5	KOŠICKÁ N. VES - ZL	Zdoba 1	1	štvrtok
6	LUNIX IX.	Hrebendova	1	objednávka
7	LUNIX IX.	Krčméryho	2	objednávka
8	LUNIX IX.	Podjavorinskej	3	objednávka
9	SEVER - ZL	PrieloHY 1	1	utorok
10	SEVER - ZL	Račí potok 1+2	1	utorok
11	ŠACA	Námestie oceliarov	1	utorok
12	ŠACA - ZL	Viničky - prvý vstup dole	1	piatok
13	ŠACA - ZL	Ľudvikov dvor - parkovisko	1	piatok
14	ŤAHANOVCE	Na Demetri	1	streda/sobota
15	ŤAHANOVCE obec - ZL	Brusnicová – križ. za studničkou	1	utorok/piatok
16	ŤAHANOVCE sídl. - ZL	Krematórium 2	1	piatok
17	VYŠNÉ OPÁTSKE - ZL	Heringeš 3 - križovatka	1	pondelok

Poznámka: ZL – záhradkárska lokalita

4.2.1 Podnety

Na nedodržovanie VZN č. 238 vo veci nepristavenia veľkokapacitných zberných nádob v záhradkárskych lokalitách boli zaevidované dva podnety podané od Záhradkárskej osady Zora 3209 a Základnej organizácie SZZ 33 – 07.

Podnety boli vyhodnotené ako opodstatnené. S podávateľmi podnetov boli uskutočnené stretnutia a podnety boli prejednané aj v komisii životného prostredia.

Otázka ÚHK: „*Ako postupuje referát životného prostredia v prípadoch, ak dochádza k znečisteniu stanovišť, prípadne verejných priestranstiev hlásených občanmi, mestskými časťami, prípadne mestskou políciou alebo okresným úradom? Sú riešené operatívne a náklady s tým súvisiace sú zahrnuté v náhradných vývozočoch? Vedie referát životného prostredia evidenciu počtu hlásení, prípadne sú k nim zaevidované a pridelené spisy? Koľko bolo zaevidovaných spisov za rok 2023 a 2024?*“

Odpoveď referátu ŽP: „*V prvom kroku je potrebné rozdeliť o aké hlásenie ide a kde sa odpad (znečistenie odpadom) nachádza. V prípade znečistenia stanovišť nádob so zmesovým komunálnym odpadom, je dočisťovanie zabezpečené počas zberu zmesového komunálneho odpadu. V prípade verejných priestranstiev je potrebné rozdeliť na zeleň a chodníky a cesty v správe mesta Košice. V prípade zelene, ak ide o roztrúsený odpad a pozemok je zverený do Správy mestskej zelene, dočistenie prebieha z ich strany, ak ide o komunikácie (chodníky, cesty), dočisťovanie prebieha*

na základe pokynu Referátu údržby ciest a komunikácií, cez ich zmluvného partnera. V mnohých prípadoch vykonáva túto činnosť aj príslušná mestská časť cez svojich aktívnych pracovníkov. Ak ide o hlásenie Mestskej polície, postupujeme rovnako, ako vo vyššie uvedených postupoch, mnohokrát tieto podnety riešime v spolupráci s mestskými časťami. V prípade zákonného postupu vedenom Okresným úradom ide o vydanie rozhodnutia, na základe ktorých musíme odstrániť nezákonne uložený zmesový komunálny odpad a to na náklady mesta Košice podľa stanovených termínov.

Veľká väčšina podnetov je vzhľadom na ich povahu riešená obratom mailovou a telefonickou komunikáciou. V prípade závažnejších a pretrvávajúcich podnetov je k nim vytvorený samostatný spis, prípadne sú vložené do jednotného spisu s názvom podnety. Hlásenia o znečistení stanovišť a verejného priestoru, máme v dvoch rôznych spisoch podľa odosielateľa dokopy je to 14 oznámení, či už od obyvateľov, mestskej polície, alebo okresného úradu. Zvyšné podnety a dopyty obyvateľov boli riešené operatívne v rámci komunikácie so spoločnosťou KOSIT, prípadne inými organizáciami Mesta Košice.“

Otázka ÚHK: „**Pri výstavbe novej lokality s komplexnou bytovou výstavbou v niektorých lokalitách nebolo vybudované stanovište zberných nádob pre zmesový a triedený komunálny odpad. Ako sa plánuje referát životného prostredia vysporiadať s uvedenou problematikou a aké opatrenia plánuje prijať?**“

Odpoveď referátu ŽP: „Referát životného prostredia eviduje niekoľko takýchto podnetov. Ide o nesplnenú povinnosť a to určenie miesta pre nakladanie s odpadom, alebo ide o nedostatočnú kapacitu určeného miesta pre nakladanie s odpadom. Za vecnú pôsobnosť referátu životného prostredia môžeme uviesť, že nie sme príslušným orgánom, ktorý vydáva rozhodnutia ku kolaudácií objektov s komplexnou bytovou výstavbou. V tejto veci rozhoduje a koná príslušný stavebný úrad.“

Na základe Zákona o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon): Stavby sa musia navrhovať tak, aby boli po celý čas životnosti v súlade so základnými požiadavkami na stavby, so zastavovacími podmienkami a aby boli zhotovené z vhodných stavebných výrobkov a pritom, aby bol zabezpečený odvoz alebo iný spôsob zneškodnenia odpadu z užívania stavby. Referát životného prostredia pri návrhu nového územného plánu podal pripomienku, aby bol zavedený regulatív: V rámci tohto regulatívu vznikajú následne povinnosti: ak miesto pre nakladanie s odpadom, nie je súčasťou vnútorných priestorov budovy, tak je potrebné pri výstavbe bytového domu/polyfunkčného objektu zabezpečiť miesto pre nakladanie s odpadom kontajnerovým stojiskom s polopodzemnými nádobami na vlastnom pozemku, a to v prípade, ak počet bytov/apartmánov v danej novostavbe prevyšuje 65 jednotiek.“

4.3 Biologický rozložiteľný odpad zo záhrad

Mesto zabezpečuje najmenej dvakrát ročne, a to v jarnom a jesennom období kampaňový sezónny zber triedeného biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad v zmysle § 6 ods. 8 VZN č. 238.

Umiestnenie VKK je realizované v súčinnosti s mestskými časťami, ktoré si ho organizujú samé na svojom území podľa potrieb. Zber biologicky rozložiteľného odpadu je zväzovaný do mestskej organizácie Správa mestskej zelene v Košiciach. Prehľad nákladov na odvoz a množstvo odpadu v tonách je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 23 Prehľad nákladov na biologicky rozložiteľný odpad

	I. polrok 2023	II. polrok 2023	I. polrok 2024
Váha (v tonách)	139,59	122,73	140,20
Náklady na odvoz (v € bez DPH)	7 959,03	8 651,83	11 698,18

4.4 Zber vianočných stromčekov

Vianočné stromčeky, ako odpad zo zelene, môžu pôvodcovia v čase ich vzniku uložiť k určeným stanovištiam pri obytných domoch a v lokalitách s rodinnými domami (IBV) na miesta určené mestskými časťami v zmysle § 6 ods. 11 VZN č. 238. Odvoz odpadov zo zelene, vrátane vianočných stromčekov od určených stanovišť zberných nádob, vykonáva zberová spoločnosť Kosit.

Odpad zo zelene zo záhrad, vrátane vianočných stromčekov je možné bezplatne odovzdať fyzickými osobami na zberných dvoroch, ktorých zoznam je zverejnený na webovom sídle mesta v zmysle § 5 ods. 4 písm. b) VZN č. 238.

Tabuľka 24 Prehľad nákladov na zber vianočných stromčekov

2023	Január	Február	Marec
Váha (v tonách)	34,65	15,69	2,67
Náklady na odvoz (v € bez DPH)	14 524,50	12 054,06	399,48
2024	Január	Február	Marec
Váha (v tonách)	42,41	14,65	0,75
Náklady na odvoz (v € bez DPH)	16 977,62	9 505,07	850,97

Náklady na zber vianočných stromčekov v roku 2023 boli vo výške 26 978,03 € a náklady za I. polrok 2024 boli vo výške 27 333,66 €.

5 OSTATNÉ NÁKLADY VYPLYVAJÚCE Z VZN Č. 238

Kontrolná skupina sa zamerala na vybrané náklady uvedené v § 4 ods. 9 písm. f) VZN č. 238, podľa ktorého má poplatník právo aj na umývanie zberných nádob typu 1 100 l, typu KUKA minimálne jedenkrát ročne a typu KBO-240 minimálne jeden-krát mesačne.

Tabuľka 25 Umývanie nádob za rok 2023 a I. polrok 2024 (v € bez DPH)

Nádoby	I. polrok 2023	II. polrok 2023	I. polrok 2024
1 100 l	18 379,56 €	20 020,80 €	34 650,23 €
110 l/120 l	0 €	38 696,01 €	0 €
240 l kuchynský odpad + umývanie	33 803,52 €	32 066,79 €	16 502,07 €
Náklady celkom	52 183,08 €	90 783,60 €	51 152,30

Podľa § 4 ods. 9 písm. g) VZN č. 238 má fyzická osoba, ktorá je poplatníkom právo aj na dodanie jedného kompostovacieho zásobníka pre domácnosť nachádzajúcu sa na území s IBV, a to na kompostovanie domácnosťou vyprodukovaného biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu zo záhrad na základe predloženej žiadosti poplatníka, ktorý je členom domácnosti.

Tabuľka 26 Náklady na kompostovací zásobník (v € bez DPH)

	I. polrok 2023	II. polrok 2023	I. polrok 2024
Náklady celkom	64 520,84	15 321,04 €	14 602,63 €

Mesto znáša náklady za každý zásobník, ktorý je hradený z poplatku za komunálny odpad. Zásobníky na kompostovanie sa postupne splácajú a ich počet za jednotlivé mesiace a náklady na splácanie sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka 27 Zásobníky na kompostovanie

Počet kusov	Január	Február	Marec	Apríl	Máj	Jún	Spolu
Spoplatnené	594	591	593	544	516	522	
Splatené	5 978	5 981	5 994	6 054	6 054	6 115	
Finančný náklad							
Spoplatnené	2 385,50	2 567,08	2 631,00	2 414,27	2 288,14	2 316,64	14 602,63 €

Poplatníkom bolo ku koncu I. polroka 2024 odovzdaných a zaplatených celkom 6 637 zásobníkov (pozn. z toho je 522 ks spoplatnených a 6 115 ks splatených).

6 MESTSKÉ ČASTI

Listom zo dňa 03. 09. 2024 požiadal ÚHK mestské časti, aby poskytli informácie k nasledujúcim otázkam:

1. Uveďte výšku nákladov vynaložených Vašou mestskou časťou (ďalej len „MČ“) na likvidáciu odpadov za obdobie I. polrok 2023, II. polrok 2023 a I. polrok 2024 v členení:
 - a) náklady spojené s objednaním veľkokapacitných kontajnerov na likvidáciu odpadov (pozn. okrem VKK poskytovaných na základe § 6 VZN č. 238),
 - b) náklady vynaložené MČ na likvidáciu odpadu z čiernych skládok,
 - c) náklady súvisiace s likvidáciou odpadu (napr. sezónne upratovanie organizované MČ),
 - d) náklady spojené so zabezpečením likvidácie odpadu (pozn. likvidácia exkrementov zvierat na verejných priestranstvách).
2. Aké požiadavky od občanov eviduje Vaša MČ v súvislosti s likvidáciou odpadu (napr. absencia plánovania kontajnerových stanovišť pri výstavbe nových bytových domov)?

Odpovede na otázky zaslalo iba 14 mestských častí. Vyhodnotenia jednotlivých odpovedí od MČ sú uvedené v závere bodu 1. Z odpovedí poskytnutých od MČ vyplýva, že MČ sa rovnako podieľajú na verejnom poriadku.

Náklady MČ za kontrolované obdobie roka 2023 a I. polrok 2024 boli vo výške 74 563,22 € s DPH, z toho v členení:

a) náklady na VKK	24 867,47 € s DPH
b) náklady na likvidáciu čiernych skládok	5 742,51 € s DPH
c) náklady súvisiace s likvidáciou odpadu	27 535,04 € s DPH
d) <u>náklady spojené s odpadmi – venčoviská</u>	<u>16 418,20 € s DPH</u>
Spolu	74 563,22 € s DPH

MČ uviedli v niektorých prípadoch aj požiadavky, ktoré sa týkali prevažne nedostatku VKK spravidla v záhradkárskych lokalitách.

ÚHK si vyžiadal odpoveď na otázku: „*Eviduje mesto problematiku zmesového komunálneho odpadu na hraničných lokalitách, t. j. obytné územie hraničiace so záhradkárskou lokalitou?*“

V odpovedi referátu ŽP bolo okrem iného uvedené: „*V niektorých lokalitách sme zaznamenali zvýšenú tvorbu zmesového komunálneho odpadu na tzv. hraničných miestach, na týchto stojiskách sme pristúpili k zvýšenej frekvencii, alebo pridaniu počtu nádob. Z iných lokalít nevidujeme hlásenia od mestských častí.*“

7 ZÁVER

Na avizovanú informáciu zo strany štátu týkajúcu sa zmeny výšky DPH a narastajúcich nákladov súvisiacich s tvorbou odpadu si ÚHK vyžiadal písomné vyjadrenie od referátu ŽP v znení: **„V akej výške je očakávané navýšenie nákladov pre rok 2025 na komunálny odpad z hľadiska zvýšenia DPH?“**

Referát ŽP vo svojom vyjadrení uviedol: *„Z dôvodu zmeny DPH uvažujeme s navýšením vo výške 371 540 €.“*

ÚHK sa ďalej dopytoval: **„Aké nové povinnosti vyplývajú pre obec na rok 2025 (napr. zber textilu, alebo iné) a aký je odhadovaný nárast nákladov?“**

Odpoveď referátu ŽP: *„Predpokladaný nárast nákladov, ktorý bude uvedený v návrhu PR 2025 nie je z dôvodu legislatívnych zmien. V roku 2024 bola inflácia zohľadnená od 7.2.2024, keďže fakturačný rok je od novembra predchádzajúceho roka, uhrádzali sme výdavky 3 mesiace a časť februára bez zvýšenej inflácie (november 2023 – február 2024). Pre ďalšie obdobie – rok 2025 počítame so zvýšenou infláciou celých 12 mesiacov. Ďalším dôvodom je nárast DPH; ďalej sme museli po prokurátorskej previerke navýšiť položku odstraňovania nezákonne umiestneného odpadu o 100 000 €, zároveň po zmenách v poskytovaní VKK je enormný tlak na prevádzkované zberné dvory, čo zvýšilo náklady na odvoz odpadu, s ktorými už v PR na r. 2025 rátame a taktiež zohľadňujeme aj možnosť otvorenia ďalšieho zberného dvora.“*

Kontrolou bolo zistené:

- nedodržanie § 6 ods. 2 VZN č. 238 , ktoré spočívalo v tom, že mesto Košice nezabezpečilo v 1.polroku 2024 veľkokapacitné zberné nádoby pre množstvový zber zmesového komunálneho odpadu v určených lokalitách,
- nedostatočné využívanie represívnych nástrojov pri porušení ustanovení VZN č. 238,
- nedostatočné zabezpečenie veľkokapacitných zberných nádob, čo sa týka ich zneužitia na likvidáciu nelegálneho odpadu pri zbere objemného odpadu.

Ďalšie kontrolné zistenia sú uvedené v texte Správy z kontroly.

Odporúčania:

- v spolupráci so spoločnou KOSIT, a. s. zabezpečiť presnú kontrolu váhy zmesového komunálneho odpadu v členení podľa jednotlivých vriec, nádob a kontajnerov v zmysle § 7 ods. VZN č. 238,
- riešiť zvýšenie dozoru nad veľkokapacitnými zbernými nádobami umiestnenými na verejných priestranstvách, určiť časy ich umiestnenia a zaviesť sledovanie ich trasovania,
- vo VZN č. 238 osobitne vymedziť postavenie osôb, ktoré majú oprávnenie užívať nehnuteľnosti (pozn. majú k nim vlastnícke právo) z pohľadu ich postavenia ako poplatníka poplatku podľa § 77 ods. 2 písm. a) zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov,
- zintenzívniť kontrolu príslušníkmi Mestskej polície mesta Košice, čo sa týka vykladania vriec s odpadom v centrálnej pešej zóne,
- prehodnotiť zavedenie plošného kamerového systému v rámci centrálnej pešej zóny,

- v lokalitách, kde opakovane dochádza k ukladaniu odpadu zvýšiť hliadkovú činnosť Mestskej polície mesta Košice a zabezpečiť pokrytie kamerovým systémom,
- zavedenie digitálnej evidencie zberných nádob pri rodinných domoch,
- rozdeliť mesto Košice do jednotlivých častí s využitím § 17a zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov s cieľom urýchliť zavedenie váženého množstvomého zberu odpadu.

Návrh správy na oboznámenie bol doručený povinnej osobe dňa 24. 10. 2024. Povinná osoba podala v predĺženej lehote listom zo dňa 11. 11. 2024 námietky ku kontrolným zisteniam a odporúčaniam uvedeným v Návrhu správy z kontroly č. 15 (ďalej len „námietky“).

Oprávnená osoba v Správe z kontroly upravila lehotu na prijatie opatrení na nápravu nedostatkov zistených kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku a lehotu na predloženie písomnej správy vrátane zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu nedostatkov. Zároveň bolo v časti „Odporúčania“ doplnené jedno odporúčanie.

K doručeným námietkam oprávnená osoba uvádza:

Písomná námietka k bodu 2.2.2 Návrhu správy z kontroly

V bode 2.2.2 v časti Kontrolné zistenia - Odpoveď referátu ŽP bola na základe požiadavky povinnej osoby doplnená odpoveď referátu ŽP o nasledujúci text: „Zavedenie testovacej verzie projektu digitálnej evidencie nádob je naplánované v roku 2025.“

Písomnú námietku oprávnená osoba vyhodnotila ako opodstatnenú.

Písomná námietka k bodu 7 Návrhu správy z kontroly

Námietka ku kontrolnému zisteniu v znení: „nedostatočné zabezpečenie veľkokapacitných zberných nádob, čo sa týka ich zneužitia na likvidáciu nelegálneho odpadu pri zbere objemného odpadu“.

Námietka: „V súčasnosti má Mesto Košice zavedené podmienky na zber objemného odpadu v súlade s platnou legislatívou, na plnenie uvedenej povinnosti je aj napriek redukčným opatreniam poskytovaný taký počet veľkokapacitných kontajnerov, ktorý prevyšuje rámeč zákonných povinností. Pre ďalšie obdobie je riešený model v spolupráci s mestskými časťami, pričom prioritou je zabránenie zneužívaniu tejto služby. Preto sa pre umiestnenie týchto kontajnerov hľadajú vhodné oplotené plochy. Z dlhodobého hľadiska mesto muselo doposiaľ zavedený systém poskytovanej služby dofinancovať, čím sa zaťažoval mestský rozpočet, pretože výška miestneho poplatku nepokrývala zabezpečovanie zákonných povinností. Na zavedenie ďalších navrhovaných preventívnych opatrení je potrebné vyššie spomínaný nesúlad medzi poplatkom a nákladmi eliminovať.“

Písomnú námietku oprávnená osoba vyhodnotila ako neopodstatnenú, nakoľko v Návrhu správy z kontroly v bode 4.1 na otázku: „Ako sú zabezpečené tieto veľkokapacitné zberné nádoby (ďalej len „VKK“) pred zneužitím na likvidáciu nelegálneho odpadu prípadne tvorcov odpadu neplatiacich poplatkov za odpad na území mesta?“ bolo v odpovedi referátu ŽP okrem iného uvedené: „Práve zneužívanie kontajnerov v záhradkárskejších lokalitách bol jeden z viacerých dôvodov

na ich obmedzenie. K zneužívaniu dochádzalo predovšetkým podnikateľskými subjektami, ale aj obyvateľmi z okolitých obcí, prípadne aj obyvateľov Mesta Košice...“.

MMK, ako povinná osoba, môže svoje vyššie uvedené preventívne opatrenia na elimináciu nesúladu medzi nákladmi vyplývajúcimi z plnenia VNZ č. 238 a nedostatočným príjmom z poplatkov za KO v zmysle VZN č. 131 uviesť ako jedno z opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených kontrolou a na odstránenie ich príčin vzniku.

Písomná námietka k bodu 4.2 Návrhu správy z kontroly

Námietka k porovnaniu nákladov uvedených v bode 4.2, v rámci ktorej povinná osoba uviedla: „Podľa nášho názoru, sa táto časť nezakladá na správnych faktoch, keďže pri porovnávaní nákladov neboli zohľadnené všetky skutočnosti. Ak chceme určiť úsporu nemôžeme porovnávať náklady prvého polroka 2023 s nákladmi z I. polroka 2024, keďže v dôsledku inflácie boli od 07.02.2024 navýšené zmluvné ceny o 10,5 %. Aby sme určili úsporu, museli by sme porovnávať rozsah služby z I. polroka 2023 a rozsah služby z I. polroka 2024 pri rovnakých jednotkových cenách. **Námietka:** „V takom prípade ide za I. polrok 2024 o úsporu na službách, ktoré boli porovnávané vo výške 276 660,65 € bez DPH.“

Písomnú námietku oprávnená osoba vyhodnotila ako neopodstatnenú.

Povinná osoba uvádza úsporu na službách vo výške 276 660,65 € bez DPH za I. polrok 2024, ktorá nie je ničím podložená.

Údaje uvedené v Návrhu správy z kontroly nie sú uvádzané ako kontrolné zistenie a zodpovedajú skutočným nákladom porovnávaným za I. polrok 2023 a I. polrok 2024, vrátane nákladov už navýšených o infláciu. Zároveň poukazujú súhrne na dlhodobý nárast nákladov, pričom redukovaním služieb nedochádza k významným/výrazným úsporám.

Písomná námietka k bodu 2.2.1 Návrhu správy z kontroly

K Tabuľke č. 9 Byty evidované k poplatku za komunálny odpad (ďalej len „KO“) bolo doručené z referátu daní a poplatkov MMK nasledujúce stanovisko: „Poplatníkom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (KO) je osoba, ktorá má v obci trvalý pobyt, prechodný pobyt, alebo užíva resp. má právo užívať nehnuteľnosť. Nesúlad uvedený v tabuľke sa týka počtu nehnuteľností (bytov) zdanených daňou z nehnuteľností a počtom domácností, v ktorých je platený poplatok za KO. Občan môže mať viacero nehnuteľností na území mesta a poplatok platí iba raz, prípadne je nehnuteľnosť prenajatá inej osobe (ktorá síce nehnuteľnosť na základe nájomnej zmluvy užíva), ale poplatok platí na adrese svojho trvalého pobytu, ktorý má rovnako na území obce. Pri nehnuteľnostiach, ktoré boli získané dedičstvom je pravdepodobné, že daň sa vyrubuje dedičom podľa spoluvlastníckeho podielu, napr. 3 osobám, teda nielen jednej osobe na základe dohody. Z uvedeného dôvodu môže byť teda viacerým vlastníkom vyrubená daň za jednu nehnuteľnosť, čo nie je možné porovnávať s vyrubeními poplatku za KO.

Súčasťou stanoviska bola **Námietka** v znení: „Ak by sme chceli porovnať vlastníkov nehnuteľností s poplatkom za KO, je to možné iba na základe menovitého zoznamu osôb, čím by sa vylúčili možnosti platenia poplatku z inej adresy. **Určite je možné, že vlastníci nehnuteľností nie je prihlásený k poplatku za KO vôbec, ale to nie je možné vyčíslit' v %.**“

Písomnú námietku oprávnená osoba vyhodnotila ako neopodstatnenú.

Kontrolné zistenie neuvádza porušenie právnych predpisov, ale len konštatuje štatistické zistenie skutočností, ktorými poukazuje na to, že k počtu evidovaných nehnuteľností je možné pridelit' poplatok za komunálny odpad mechanicky, iba podľa podaných oznámení za KO zaevidovaných adresne na obci.

Mesto nedisponuje databázou menovitého zoznamu poplatníkov za komunálny odpad s možnosťou overenia poplatníka samostatne podľa jednotlivých nehnuteľností (dom, byt, rekreačná stavba a pod.), čo potvrdzuje aj povinný v námietke. Informáciou o štatistickom zistení kontrolná skupina chcela upozorniť len na to, že mesto nevyužíva možnosť určiť ako poplatníka za KO osobu, ktorá má právo užívať nehnuteľnosť.

Povinnej osobe bola v zmysle § 20 ods. 4 písm. d) zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite predložená správa z kontroly.

Mestská časť	Zberný údaj nákladov podľa bodu	2023 (v €)		2024 (v €)	Pripomienky mestských častí (ďalej len „MČ“)/požiadavky občanov
		I. polrok	II. polrok	I. polrok	
Barca	A/VKK	832,62	636,36	1 248,03	Nedostatočné množstvo veľkokapacitných zberných nádob (ďalej len „VKK“)
	C/Sezónne upratovanie	168,60	0	514,10	
	D/Venčoviská	36,90	180,90	21,20	
Dargovských hrdinov	B/Čierne skládky	1 620,19	1 361,77	871,40	Nedostatočné množstvo VKK, monitoring stojísk, hromadenie nadrozmerneho odpadu pri stojiskách, modernizácia stojísk na podzemné verzie
	C/Sezónne upratovanie				
	D/Venčoviská	6012,41			
Džungľa		0	0	0	Nedostatočné množstvo VKK
Juh	B/Čierne skládky	0	347,74	662,95	Bez požiadaviek/bez pripomienok
	C/Sezónne upratovanie	663,62	606,28	1 041,60	
Kavečany	Bez odpovede				
Košická N. Ves	A/VKK	1 188,44	2 299,71	1 807,89	Nedostatočné množstvo VKK
Krásna	Bez odpovede				
Lorinčík	D/Venčoviská	1 500			Nedostatočné množstvo VKK, úprava VZN 6x ročne
Luník IX	Bez odpovede				
Myslava	A/VKK	2 211,48	2 696,04	3 367,64	Bez požiadaviek/bez pripomienok
Nad Jazerom	Bez odpovede				
Pereš		0	0	0	Pozitívna zmena 2x ročne VKK, nasmerovanie občanov odvozu odpadu na zberné dvory
Poľov	A/VKK	0	0	547,05	Nedostatočné množstvo VKK, úprava VZN 1x mesačne
Šaca	A/VKK	4 385,99			Nedostatočné množstvo VKK – záhradkárске lokality
	C/Sezónne upratovanie	16 765,71			
Šebastovce	Bez odpovede				
Sever	B/Čierne skládky	122,40	255,74	32,20	Nedostatočné množstvo VKK. Zvýšenie frekvencie vývozu triedeného odpadu, hlavne papier. Nedostatok osvetly správneho triedenia odpadu. Odvoz odpadu pre okrajové lokality so zmiešanou funkciou záhrad a bývania.
	C/Sezónne upratovanie	1 333,58	1 323,91	1 586,80	
	D/Venčoviská	0	3 882,24	942	
Sídlisko KVP	Bez odpovede				
Sídlisko Ľahanovce	B/Čierne skládky	0	468,12	0	Vyberanie odpadov neprispôsobivými občanmi. Prehodnotiť politiku mesta a povoľovať uzamykanie stojísk na kontajnery. Budovanie podzemných kontajnerov. Vyhadzovanie veľkokapacitného odpadu pri stojiskách – rekonštrukcie bytov. Absencia priestupkovej represie a monitorovanie. Výskyt hľadavcov pri odpadoch.
	C/Sezónne upratovanie	368,60		0	
	D/Venčoviská	1 421,57		627,15	
Staré mesto	Bez odpovede				
Ľahanovce	A/ VKK	1 146,92	1 230,26	1 269,04	Bez požiadaviek/bez pripomienok
Vyšné Opátske	C/Sezónne upratovanie	1 054,08	1 054,08	1 054,08	Nedostatočné množstvo VKK – záhradkárске lokality.
	D/Venčoviská	0	1 353,00	440,83	
Západ	Bez odpovede				

[2] KONTROLOVANÝ SUBJEKT – ZÁKLADNÁ ŠKOLA, JANIGOVA 2, KOŠICE

- a) **Sídlo kontrolovaného subjektu:** Janigova 2, Košice
- b) **Predmet kontroly:** kontrola plnenia opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených kontrolou hospodárenia, odstránenia príčin ich vzniku a plnenie navrhnutých odporúčaní
- c) **Kontrolované obdobie:** II. polrok 2023 a I. polrok 2024
- d) **Konanie kontroly:** od 01. 10. 2024 do 18. 10. 2024, s prerušením

1 VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Kontrola dodržiavania zákonnosti, hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri nakladaní s majetkom mesta a hospodárení s finančnými prostriedkami v Základnej škole, Janigova 2, Košice (ďalej len „ZŠ“) za obdobie roka 2021 bola vykonaná v dňoch od 25. 10. 2022 do 29. 11. 2022 (s prerušením).

Na základe správy o výsledku kontroly bola vedúcemu kontrolovaného subjektu uložená povinnosť:

1. Prijat' opatrenia na nápravu nedostatkov zistených kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku a predložiť ich kontrolnému orgánu.
2. Predložiť kontrolnému orgánu písomnú správu o plnení opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených kontrolou a o odstránení príčin ich vzniku.

Kontrolovaný subjekt prijal na základe kontrolných zistení šesť opatrení na nápravu nedostatkov zistených kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku.

1 PLNENIE OPATRENÍ

2.1 Kontrolné zistenia k správe majetku (nezapríčené povinnou osobou):

Kontrolou bolo zistené nedodržanie povinnosti nájomcu - Slovenského futbalového zväzu, v nadväznosti na Článok 7 bod 27 Zmluvy o nájme pozemku č. 2018001749. Ďalej bolo kontrolou zistené, že mesto Košice poskytlo na základe zmluvného vzťahu správu a nájom jednej a tej istej nehnuteľnosti - parcely č. 3019 vedenej na Liste vlastníctva (ďalej len „LV“) č. 4 dvom rôznym subjektom. Ku dňu skončenia výkonu kontroly k zmene nedošlo.

Kontrolné zistenia k správe majetku (týkajúce sa povinnej osoby):

ZŠ nebola uvedená ako správca majetku na LV č. 4. V Zmluve o zverení nehnuteľného majetku mesta do správy ZŠ nebol uvedený skutkový stav zvereného majetku.

Prijaté opatrenie:

ZŠ požiada zriaďovateľa, ako vlastníka parcely č. 3019 o úpravu majetkovoprávných vzťahov v nadväznosti na Zmluvu o zverení nehnuteľného majetku mesta do správy.

Plnenia opatrenia:

ZŠ listom zo dňa 14. 12. 2022 požiadala Magistrát mesta Košice (ďalej len „MMK“), oddelenie školstva o úpravu majetkovoprávných vzťahov týkajúcich sa parcely č. 3019 v nadväznosti na Zmluvu o zverení nehnuteľného majetku mesta do správy ZŠ Janigova 2, Košice. Listom zo dňa 22. 12. 2022 mesto Košice ZŠ oznámilo, že po preverení majetkových vzťahov oddelenie školstva MMK pripraví materiál a predloží ho vedeniu mesta Košice na schválenie. Ku dňu skončenia výkonu kontroly plnenia opatrení k zmene nedošlo, platí právny stav opísaný v Správe z kontroly č. 17 z roku 2022.

Opatrenie splnené (zo strany kontrolovaného subjektu).

2.2 Kontrolné zistenia k pokladničnej agende:

Kontrolou bolo zistené prekročenie pokladničného limitu stanoveného v Čl. 6 Smernice č. 12/2016 o obehu účtovných dokladov. Pokladničné doklady boli číslované podľa poradia zápisov v pokladničnej knihe narastajúcim spôsobom osobitne pre príjmové a výdavkové pokladničné doklady, avšak poradie podľa dátumu vyhotovenia nebolo dodržané. V pokladničnej knihe boli uvedené záporné zostatky, čo bolo spôsobené tým, že pokladničné doklady boli zaúčtované v pokladni skôr, ako bola vykonaná dotácia pokladne. Opravy zápisov v pokladničnej knihe boli vykonané v rozpore so znením ustanovenia § 34 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve (ďalej len „zákon o účtovníctve“).

Prijaté opatrenie:

Základná škola aktualizuje internú smernicu o finančnej kontrole č. 11/2016 a internú smernicu o obehu účtovných dokladov č. 12/2016.

Plnenie:

ZŠ v zmysle prijatého opatrenia prijala nové smernice, a to Smernicu č. 32/2022 o obehu účtovných dokladov (ďalej len „Smernica o obehu dokladov“) a Smernicu č. 31/2022 o finančnej kontrole (ďalej len „Smernica o finančnej kontrole“).

Opatrenie splnené.

Odporúčanie kontrolnej skupiny:

Dodržiavať pokladničný limit stanovený v internom predpise ZŠ, dodržiavať poradie zápisov v pokladničnej knihe, opravy zápisov vykonávať v súlade so zákonom o účtovníctve.

Plnenie:

Kontrolne boli náhodným výberom podrobené pokladničné doklady za obdobie II. polrok 2023 a I. polrok 2024. Kontrolou nebolo zistené porušenie Čl. 6 Smernice o obehu dokladov, denný limit pokladničnej hotovosti stanovený na 1 000 € nebol prekročený. V pokladničnej knihe neboli uvedené záporné zostatky dennej hotovosti. Neboli vykonané žiadne opravy zápisov.

Kontrolné zistenia počas kontroly plnenia opatrení: Kontrolou bolo zistené, že dátumy zaevidovania pokladničných dokladov uvedené v pokladničnej knihe nezodpovedali dátumom uvedeným na pokladničnom doklade: napr. VD121 zo dňa 21. 08. 2023 zaevidovaný v pokladničnej knihe dňa 17. 08. 2023, VD147 zo dňa 11. 09. 2023 zaevidovaný v pokladničnej knihe dňa 08. 09. 2023 a VD150 zo dňa 08. 09. 2023 zaevidovaný v pokladničnej knihe dňa 12. 09. 2023. Ďalej pri dokladoch VD133 a VD134 zo dňa 25. 08. 2023 a VD135 až VD139 zo dňa 23. 08. 2023 nebolo dodržané chronologické číslovanie dokladov.

Odporúčania kontrolnej skupiny boli splnené čiastočne.

Ďalej bolo pri kontrole plnenia opatrení zistené, že od 01. 01. 2024 ZŠ používa pre výkon základnej finančnej kontroly predtlač, ktorá neobsahuje súlad, pričom v Smernici o finančnej kontrole je v Čl. 6 bod 3 okrem iného uvedené: „*Základnou finančnou kontrolou sa overuje, v súlade s cieľmi podľa čl. 3 a podľa povahy každej finančnej operácie alebo jej časti súlad...*“

Zároveň boli na dokladoch preukazujúcich vykonanie základnej finančnej kontroly dátumy jej vykonania vopred vytlačené.

2.3 Kontrolné zistenia k inventarizácii:

Kontrolou dokumentácie predloženej k vykonanej inventarizácii bol zistený nesúlad v interných predpisoch týkajúci sa evidovania a označovania majetku. Zároveň Návrh na vyradenie majetku neobsahoval povinné údaje definované v Štatúte vyradovacej komisie. V Čl. 6 Smernice č. 12/2016 o obehu účtovných dokladov, časť „*Kniha došlých faktúr*“ bolo

uvedené, že ZŠ má k účtovnému dokladu priložiť aj inventárne číslo pri nákupe HIM a DHM. Uvedenú povinnosť si ZŠ nesplnila.

Prijaté opatrenie:

ZŠ aktualizuje internú smernicu o inventarizácii 16/2016 – upraví zásady označovania majetku, aktualizuje Štatút vyradovacej a škodovej komisie.

Plnenie:

ZŠ predložila ku kontrole podklady z vykonanej inventarizácie v roku 2023 vrátane Smernice č. 30/2022 o vykonávaní inventarizácie účinnej od 20. 12. 2022 (ďalej len „Smernica“). V zmysle uvedenej Smernice ZŠ hmotný majetok eviduje a označuje v hodnote od 0,00 € do 49,99 €, od 50,00 € do 1 700 € a od 1700,01 €. Súčasne boli do Smernice zapracované kompetencie a činnosti vyradovacej komisie.

Opatrenie splnené.

Kontrolné zistenie počas kontroly plnenia opatrení: Kontrolou bol zistený časový nesúlad termínov odovzdania vyradeného majetku na likvidáciu (19. 07. 2023 a 01. 12. 2023) so Správou z vyradovacej komisie, ktorá je zo dňa 31. 12. 2023, ako aj so Správou likvidačnej komisie, ktorá je zo dňa 03. 01. 2024. Vyradený majetok určený na likvidáciu preto odporúčame odovzdať na likvidáciu až po vyhotovení Správy vyradovacej a likvidačnej komisie.

Z predloženej dokumentácie nie je zrejmé, či bol zrušený Štatút vyradovacej komisie. Zároveň upozorňujeme, že Zoznam vyradeného drobného hmotného majetku, ktorý bol súčasťou Správy vyradovacej komisie neobsahuje všetky položky uvádzané v Smernici, časť Vyradovacia komisia.

2.3 Kontrolné zistenie k sociálnemu fondu:

ZŠ poskytovala príspevky zo sociálneho fondu v rozpore s § 7 zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde, so Smernicou o tvorbe a čerpaní sociálneho fondu platnou v kontrolovanom období a v rozpore s Kolektívnou zmluvou (článok 18). V jednom prípade ZŠ vykonala úhradu vopred, bez schválenia radou sociálneho fondu, pričom výdavok bol schválený dodatočne. Okrem týchto nedostatkov ZŠ nezdaňovala zamestnancom poskytnuté nepeňažné plnenie, čím porušila § 9 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, kde je taxatívne uvedené, ktoré príjmy sú od dane oslobodené.

Prijaté opatrenie:

ZŠ vypustí v internej smernici o tvorbe a čerpaní SF č. 29/2021 bod v článku 4, odstavec 2.2: Vzdelávanie. V liste č. ZŠ-2023/84 zo dňa 09. 01. 2023 v časti „Plnenie opatrení“ ZŠ uviedla, že sa bude pri zdaňovaní nepeňažných darov zo SF riadiť zákonom č. 595/2023 Z. z. o dani z príjmov.

Plnenie:

Dodatkom č. 1 k Smernici č. 29/2021 o tvorbe a čerpaní sociálneho fondu ZŠ zrušila ustanovenie v článku 4, odstavec 2.2. Kontrolou výdavkov zo sociálneho fondu bolo zistené, že všetky nepeňažné plnenia poskytované zamestnancom počas roka 2023 (výlety, slávnostné porady, posedenia a darčeky) neboli zamestnancom zdanené v zmysle zákona č. 595/2023 Z. z. o dani z príjmov. Formálny nedostatok v Smernici č. 29/2021 o tvorbe a čerpaní sociálneho fondu súvisiaci s nesprávnym znením v nadväznosti na § 4 ods. 1 zákona č. 152/2004 Z. z. o sociálnom fonde ZŠ neodstránila.

Opatrenie splnené čiastočne.

2.4 Kontrolné zistenie k povinnému zverejňovaniu dokumentov:

ZŠ v niektorých prípadoch nezverejňovala prílohy k zmluvám, názov súboru (scan zmluvy) bol uvedený len ako číslo (napr. 1729, 1814). ZŠ vedie číselník faktúr, avšak identifikačný údaj faktúry z číselníka nezverejňuje, čím nedodržiava § 5b ods. 1 písm. b) bod 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobode informácií.

Prijaté opatrenie:

ZŠ zabezpečí zverejňovanie dokumentov vrátane identifikačného údajja faktúry z číselníka faktúr.

Plnenie:

Kontrolou webového sídla ZŠ bolo zistené, že ZŠ zverejňuje identifikačný údaj faktúry z číselníka faktúr.

Opatrenie splnené.

2.5 Kontrolné zistenie k pracovno-právnym vzťahom:

ZŠ vedie evidenciu pracovného času v elektronickej podobe v systéme Edupage každodenným zaznamenávaním príchodu a odchodu prostredníctvom čipu. Uvedený systém však v čase kontroly neposkytoval hodnoverný výstup, preto kontrolná skupina odporučila priebežne dopĺňať chýbajúce údaje v systéme, prípadne zabezpečiť dochádzkový systém, ktorý by umožnil detailné sledovanie evidencie pracovného času.

Prijaté opatrenie:

ZŠ zabezpečí podrobnú evidenciu pracovného času zamestnancov prostredníctvom systému EduPage tak, aby na jednom výstupe boli uvedené všetky informácie, vrátane čerpania dovolení, náhradného voľna.

Plnenie:

Kontrolná skupina za asistencie riaditeľa ZŠ mala možnosť vidieť systém zaznamenávania údajov v dochádzke vedenej v systéme EduPage, kde boli zaznamenané príchody, odchody, opustenia pracoviska s uvedením dôvodu aj celkový sumár odpracovaných hodín. Do osobnej dochádzky má prístup každý zamestnanec a poverený zástupca riaditeľa ZŠ. Mesačný výkaz má možnosť a povinnosť odkontrolovať si každý zamestnanec.

Opatrenie splnené.

Kontrolné zistenie k vyplácaniu mzdového zvýhodnenia:

Pri kontrole evidencie pracovného času v súvislosti s dohodou o pracovnej činnosti bolo zistené, že zamestnanec vykonával prácu aj v sobotu a v nedeľu, avšak mzdové zvýhodnenie mu vyplatené nebolo, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 223 ods. 2 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce.

Prijaté opatrenie:

ZŠ požiadala SSŠ (Stredisko služieb škole) o vyplácanie mzdy vrátane mzdového zvýhodnenia za prácu počas soboty a nedele.

Plnenie:

Kontrolou bolo zistené, že mzdové zvýhodnenie za prácu počas soboty a nedele ZŠ zamestnancom vypláca v súlade s ustanovením § 223 ods. 2 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce. Mzdové zvýhodnenie vyššie uvedenému zamestnancovi však doplatené nebolo.

Opatrenie splnené čiastočne.

Kontrolou plnenia opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených kontrolou a na odstránenie príčin ich vzniku bolo zistené, že štyri prijaté opatrenia boli splnené a dve opatrenia boli splnené čiastočne.

Zároveň počas výkonu kontroly boli zistené ďalšie kontrolné zistenia, ktoré sú uvedené v texte Správy z kontroly.

3 ZÁVER

3.1 Realizácia odporúčaní kontrolnej skupiny

Kontrolné zistenie:

Náklady spojené s ubytovaním zamestnanca (vrátane poskytnutia stravy), ktorý bol vyslaný na pracovnú cestu boli evidované na účte 518 – Ostatné služby v rozpore s Metodickým usmernením č. MF/008944/2018-352 zo dňa 7. 2. 2018 k účtovaniu nákladov na pracovné cesty zamestnancov a s ustanovením § 58 Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v znení neskorších predpisov. V rámci rozpočtu bežných výdavkov bol výdavok klasifikovaný na položke 637 001 Školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá, čo je v rozpore s Metodickým usmernením Ministerstva financií Slovenskej republiky k č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8. decembra 2004 a vysvetlivky k ekonomickej klasifikácii rozpočtovej klasifikácie (ďalej len „MU k MF/010175/2004-42 zo dňa 8. decembra 2004“).

Prijaté opatrenie:

K uvedenému kontrolnému zisteniu ZŠ neprijala žiadne opatrenie.

Odporúčanie kontrolnej skupiny:

Pri účtovaní nákladov súvisiacich s pracovnými cestami zamestnancov dodržiavať príslušné metodické usmernenia a postupy.

Plnenie:

Za rok 2023 bola kontrolnej skupine predložená evidencia cestovných príkazov, ktorá obsahovala celkom 107 položiek. Kontrole boli náhodným výberom podrobené cestovné príkazy za mesiace 5 - 6/2023 a za 6/2024.

Kontrolou bolo zistené, že zamestnancom nebolo uhradené stravné v súlade s § 5 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách (pozn. uhradené v nesprávnej výške, príp. zamestnancovi nepatrilo) a v súlade s Opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 171/2023 Z. z. o sumách stravného platného od 01. 06. 2023 do 30. 09. 2023 a to nasledovne:

Cestovný príkaz (ďalej len „CP“) CP č. 14/2023 v termíne od 31. 05. 2023 – 03. 06. 2023. Zamestnancovi bolo uhradené stravné za deň 03. 06. 2023 vo výške 7,30 €, pričom stravné mu za tento deň nepatrilo, nakoľko na pracovnej ceste v rámci Slovenskej republiky strávil len 4,5 hodiny.

V zmysle § 36 ods. 1 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách (ďalej len „zákon č. 283/2002 Z. z.“) je zamestnávateľ povinný poskytnúť zamestnancovi preddavok na náhrady podľa tohto zákona do sumy predpokladaných náhrad (ďalej len „preddavok“) pri vyslaní na zahraničnú pracovnú cestu a pri vyslaní do štátu Európskej únie. Zamestnancovi vyslanému na pracovnú cestu do Prahy preddavok poskytnutý nebol. Uvedené sa opakovalo aj pri CP č. 13, CP č. 15 a CP č. 16.

Zároveň bolo kontrolou zistené, že výdavky súvisiace s pracovnou cestou v zahraničí boli v rozpore s MU k MF/010175/2004-42 zo dňa 8. decembra 2004 klasifikované na položke 631001 Cestovné náhrady tuzemské.

CP č. 29/2023 v termíne od 07. 06. – 08. 06. 2023. Zamestnancovi bolo nesprávne uhradené stravné vo výške 13,60 € (pozn. použitá neaktuálna sadzba stravného pri pracovnej ceste v rozsahu 5 – 12 hodín vo výške 6,80 €). V skutočnosti mal daný zamestnanec na pracovnej ceste prvý deň 07. 06. 2023 zabezpečenú večeru a v posledný deň 08. 06. 2023 mu boli poskytnuté raňajky (pozn. uvedené v Zmluve o obstaraní zájazdu č. 2023044 zo dňa 17. 04. 2023). Stravné mu malo byť uhradené vo výške 12,78 €. Uvedené sa opakovalo aj pri CP č. 26.

CP č. 32/2023 v termíne od 22. 05. – 26. 05. 2023. Zamestnancovi bolo nesprávne uhradené stravné vo výške 6,80 € za deň 22. 05. 2023. V skutočnosti mal daný zamestnanec na pracovnej ceste v prvý deň 22. 05. 2023 zabezpečenú večeru a v posledný deň 26. 05. 2023 mu boli poskytnuté raňajky a obed (pozn. uvedené v Zmluve o obstaraní zájazdu č. 2023039 zo dňa 19. 04. 2023). Stravné mu malo byť uhradené vo výške 5,67 €. Uvedené sa opakovalo aj pri CP č. 24, CP č. 27 a CP č. 31.

CP č. 46/2023 v termíne od 29. 05. – 02. 06. 2023. Zamestnancovi bolo nesprávne uhradené stravné vo výške 6,80 € za deň 02. 06. 2023 (pozn. použitá neaktuálna sadzba stravného pri pracovnej ceste v rozsahu 5 – 12 hodín vo výške 6,80 €). V skutočnosti mal daný zamestnanec na pracovnej ceste v prvý deň 29. 05. 2023 zabezpečenú večeru a v posledný deň 02. 06. 2023 mu boli poskytnuté raňajky a obed (pozn. uvedené v Zmluve o obstaraní zájazdu č. 2023027 zo dňa 17. 03. 2027). Stravné mu malo byť uhradené vo výške 5,76 €. Uvedené sa opakovalo aj pri CP č. 34, CP č. 36, CP č. 40, CP č. 41 a CP č. 42.

CP č. 41/2024 až č. 44/2024 zo dňa 18. 06. 2024 v čase od 8:00 do 15:30 – zamestnancom bolo v rámci CP preplatené len cestovné, stravné im nebolo uhradené, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 283/2002 Z. z.

Náhodnou kontrolou dokladov súvisiacich s pracovnými cestami zamestnancov v mesiaci jún 2023 bolo zistené, že v rámci rozpočtu bežných výdavkov boli výdavky spojené s obstaraním školskej exkurzie v sume 2 400 € (pozn. čiastočná platba na základe dokladu z knihy došlých faktúr č. 145/2023) klasifikované na položke 637 004 Všeobecné služby, Dodávateľským spôsobom čo je v rozpore s MU k MF/010175/2004-42 zo dňa 8. decembra 2004. Uvedené sa opakovalo aj v roku 2024 pri úhrade výdavkov spojených s obstaraním školy v prírode v sume 6 300 € (pozn. platba na základe dokladu z knihy došlých faktúr č. 155/2024).

Ďalej bolo kontrolou zistené, že pri cestovných príkazoch došlo k porušeniu § 7 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite, nakoľko nebola vykonaná základná finančná kontrola v etape prípravy finančnej operácie, t. j. overenie základnou finančnou kontrolou pred vyslaním zamestnanca na pracovnú cestu.

3.2 Iné kontrolné zistenia

3.2.1 Kontrolné zistenia súvisiace so zverejňovaním

Kolektívna zmluva na roky 2023 – 2025 podpísaná dňa 31. 12. 2022 bola zverejnená len na webovom sídle ZŠ, nebola však zverejnená v Centrálnom registri zmlúv. Uvedená

skutočnosť bola odôvodnená tým, že došlo k nesprávnej migrácii dát z webového sídla ZŠ do Centrálného registra zmlúv.

V Centrálnom registri zmlúv zverejňujú zmluvy povinné osoby podľa § 2 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám (aj ZŠ) od 31. 03. 2022.

V zmysle § 47a ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, ak sa do troch mesiacov od uzavretia zmluvy alebo od udelenia súhlasu, ak sa na jej platnosť vyžaduje súhlas príslušného orgánu, zmluva nezverejnila, platí, že k uzavretiu zmluvy nedošlo. Obdobne neboli zverejnené ani Zásady sociálneho fondu, ktoré sú v kolektívnej zmluve uvedené ako jej príloha. Samotná kolektívna zmluva vykazuje nedostatky týkajúce sa účinnosti, nesprávnej definície prílohy ku kolektívnej zmluve, ako aj nesprávneho znenia v nadväznosti na § 4 ods. 1 zákona č. 152/2004 Z. z. o sociálnom fonde.

Formát zverejňovaných zmlúv v Centrálnom registri zmlúv nie je v súlade s Vyhláškou č. 78/2020 Z. z. o štandardoch pre informačné technológie verejnej správy.

ZŠ dňa 11. 10. 2024 elektronicky kontaktovala spoločnosť, prostredníctvom ktorej zverejňuje dokumenty na svojom webovom sídle, pričom ich informovala o nefunkčnosti automatickej migrácie zverejňovaných zmlúv (na webovom sídle ZŠ) do Centrálného registra zmlúv.

3.2.2 Zistenia súvisiace so stavom objektu ZŠ

Zamestnanci ÚHK pri fyzickej obhliadke a kontrole stavebného a technického stavu objektu ZŠ, ktorá bola uskutočnená počas kontroly zistili, že pri výmene okien realizovanej v roku 2016 dodávateľ nevykonal drobné murárske práce (úpravu muriva a omietky okolo stavebného otvoru – vonkajšia fasáda, utesnenie vonkajších pripojovacích škár, opravu ostení). Ide predovšetkým o okná smerujúce do átria objektu školy. Nedostatky sú zobrazené na nasledujúcich fotografiách.

Obrázok 1 – 3 Absencia murárskych prác – Átrium ZŠ



Na základe vyššie uvedeného kontrolná skupina odporučila riaditeľovi ZŠ požiadať v súlade s Prevádzkovo – organizačnými pokynmi pre školy a školské zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Košice na školský rok 2024/2025 oddelenie školstva MMK o vykonanie obhliadky príslušným referentom a o urýchlenú opravu, aby nedochádzalo k ďalšiemu poškodzovaniu izolácie, okien aj omietky objektu.

Hlavný kontrolór mesta Košice súčasne požiadal emailom dňa 15. 10. 2024 riaditeľa Bytového podniku mesta Košice, s. r. o. (ďalej len „BPMK“) o odborné posúdenie možnosti vykonať odstránenie zistených nedostatkov voľnými kapacitami BPMK.

Pri obhliadke odborných učební bol zistený nevyhovujúci stav podlahových krytín, ktorý môže spôsobiť úrazy žiakov, čo je zobrazené na nasledujúcich fotografiách.

Obrázok 3 – 4 Nevyhovujúce podlahové krytiny – odborné učebne



3.2.3 Školská jedáleň

ZŠ v roku 2023 a 2024 požiadala mesto Košice o pridelenie finančných prostriedkov na vybavenie školskej kuchyne – konkrétne o elektrický varný kotol 80 l a plynový varný kotol 200 l. V máji 2024 poskytol zriaďovateľ finančné prostriedky len na zakúpenie 150 l plynového varného kotla, ktorý bol v havarijnom stave. Z dôvodu zvýšeného počtu stravníkov ZŠ požaduje do školskej jedálne zakúpenie ďalšieho konvektomatu (cukrárske pece sú nefunkčné).

Zároveň ZŠ požiadala o prehodnotenie počtu zamestnancov v školskej jedálni, a to z dôvodu, že pri počte 610 stravníkov prihlásených na obed a 230 stravníkov prihlásených na mliečnu desiatu, má nedostatočný počet zamestnancov (pozn. deväť).

Na základe vyššie uvedených dôvodov ZŠ pristúpila k zrušeniu podávania mliečnej desiaty pre žiakov ZŠ. Počas výkonu kontroly bol ZŠ doručený súhlas mesta Košice s navýšením počtu prevádzkových zamestnancov v školskej jedálni a to o jedného zamestnanca s prijatím do pracovného pomeru od 01. 01. 2025.

Povinnej osobe bola v zmysle § 20 ods. 4 písm. d) zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite predložená správa z kontroly.

[3] KONTROLOVANÝ SUBJEKT – ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA, IRKUTSKÁ 1

- a) **Sídlo kontrolovaného subjektu:** Irkutská 1, Košice
- b) **Predmet kontroly:** kontrola dodržiavania zákonnosti, hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri nakladaní s majetkom mesta, majetkovými právami mesta a s finančnými prostriedkami
- c) **Kontrolované obdobie:** rok 2023
- d) **Konanie kontroly:** od 02. 10. 2024 do 29. 10. 2024

1 VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Okresný úrad Košice IV, Žižkova 21, vydal Rozhodnutie o vydaní zriaďovacej listiny č. O/2001/00686-03, na základe ktorého zriadil s účinnosťou od 01. 01. 2002 Základnú umeleckú školu – výtvarný odbor na ul. Irkutská 1 v Košiciach (ďalej len „ZUŠ“) na dobu neurčitú ako samostatnú rozpočtovú organizáciu. Zriaďovacia listina má šesť dodatkov. Na základe Dodatku č. 1 zo dňa 01. 07. 2002 prešla zriaďovateľská funkcia na Mesto Košice.

Na základe Dodatku č. 6 zo dňa 26. 08. 2020 je súčasťou školského zariadenia aj:

- Elokované pracovisko, Maurerova 21, Košice - využívané na základe Zmluvy o krátkodobom nájme nebytových priestorov č. 23882023 zo dňa 12. 10. 2023 v súlade s príslušnými ustanoveniami Štatútu mesta Košice (ďalej len „Štatút“). Predmetná zmluva sa uzatvára opakovane každoročne.
- Elokované pracovisko, Aténska 1/A, Košice - bolo využívané do 01. 07. 2024 na základe Zmluvy o krátkodobom nájme nebytových priestorov č. 3/2021 zo dňa 26. 05. 2021, na dobu neurčitú, v súlade s príslušnými ustanoveniami Štatútu.
- Elokované pracovisko, Abovská 36, Košice – už sa nevyužíva pre potreby ZUŠ z organizačno-technických dôvodov.

ZUŠ požiadala dňa 19. 09. 2024 oddelenie školstva Magistrátu mesta Košice o vyradenie elokovaných pracovísk na ulici Aténska 1/A a na ulici Abovská 36 v Košiciach zo siete škôl a školských zariadení SR z dôvodu racionalizačných opatrení.

Elokované pracovisko, Juhoslovanská 2, Košice bolo na základe Rozhodnutia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR č. 2019/10565:3-A1050 vyradené zo siete škôl a školských zariadení SR k 31. 08. 2020.

Riaditeľka ZUŠ bol menovaná do funkcie na ďalšie obdobie od 01. 07. 2024 do 30. 06. 2029. Funkciu hospodárky školy v kontrolovanom období do 30. 11. 2023 vykonávala zamestnanec ZUŠ v hlavnom pracovnom pomere, ktorý mal uzatvorenú Dohodu o hmotnej zodpovednosti zo dňa 01. 07. 2019. V období od 01. 12. 2023 do 31. 01. 2024 boli zabezpečené administratívne práce a ekonomická agenda na základe Dohody o vykonaní práce zo dňa 30. 11. 2023 (pozn. zamestnanec mal uzatvorenú Dohodu o hmotnej zodpovednosti zo dňa 01. 12. 2023).

Stredisko služieb škole zabezpečuje na základe Zmluvy č. 31-52/2010 zo dňa 25. 01. 2010 vrátane jedného dodatku služby na úseku účtovníctva, mzdovej a personálnej agendy a na základe Zmluvy č. 3257/128/2019 zo dňa 11. 12. 2019 poskytuje služby v oblasti verejného obstarávania.

2 ROZPOČET, BEŽNÉ PRÍJMY A VÝDAVKY

a) Prehľad príjmov za rok 2023 udáva nasledujúca tabuľka (v €):

Tabuľka 28 Príjmy bežného rozpočtu

Položka	Príjmy	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť
220	Administratívne a iné poplatky	37 290,00	37 851,00
290	Iné nedaňové príjmy	0,00	479,17
Príjmy celkom		37 290,00	38 330,17

Celkové príjmy ZUŠ za rok 2023 vo výške 38 330,17 € tvoria prevažne iba administratívne a iné poplatky vo výške 37 851 €.

Všetky príjmy organizácie, ktoré boli zúčtované na príslušnom rozpočtovom účte sú vedené na bankovom účte v Prima banke Slovensko a. s. Finančné prostriedky boli z uvedeného účtu v priebehu roka odvádzané na účet zriaďovateľa, t. j. Mesta Košice a k 31. 12. 2023 nevykazoval zostatok.

b) Prehľad rozpočtovaných výdavkov za rok 2023 udáva nasledujúca tabuľka (v €):

Tabuľka 29 Výdavky bežného rozpočtu

Položka	Výdavky	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť
610	Mzdy, platy a ostatné osobné vyrovnania	220 894,00	220 893,53
620	Poistné a príspevok do poisťovní	83 630,00	83 629,22
630	Tovary a služby	62 560,00	62 415,86
640	Bežné transfery	3 081,00	3 081,14
Bežné výdavky celkom		370 165,00	370 019,75

Z uvedenej tabuľky vyplýva, že výdavky ZUŠ neboli v kontrolovanom období roku 2023 prekročené. Najväčšiu časť bežných výdavkov tvoria mzdy a odvody do poisťovní vo výške 304 522,75 €. Všetky výdavky ZUŠ zúčtované na príslušnom rozpočtovom účte sú vedené na bankovom účte v Prima banke Slovensko a. s. Nevyčerpané prostriedky ku dňu 31. 12. 2023 v sume 145,55 € tvorili zostatok na výdavkovom účte a dňa 17. 01. 2024 boli odvedené na účet zriaďovateľa.

2.1 Nájomné zmluvy

ZUŠ uzatvorila Zmluvu o dlhodobom prenájme nebytových priestorov č. 25712008 zo dňa 29. 02. 2008 s nájomcom ZUŠ Základná umelecká škola, Jantárová 6, Košice na dobu neurčitú, účelom ktorej je vykonávanie záujmového vzdelávania v umeleckých oboroch. Zmluva bola uzatvorená v zmysle vtedy platných a účinných Pravidiel prenajímania majetku mesta Košice v školách a školských zariadeniach za úhradu prevádzkových nákladov vzniknutých v súvislosti s užívaním nebytových priestorov.

Kontrolné zistenie:

Prenajímateľ nevyzval nájomcu na úpravu nájomného vzťahu po nadobudnutí účinnosti Štatútu mesta Košice od 01. 07. 2017 v zmysle Prílohy č. 4 , bod D2, ods. 1 písm. a). Štatútu mesta Košice.

3 POKLADNIČNÁ AGENDA

ZUŠ má činnosti spojené s vedením pokladničnej agendy zapracované v Smernici 03/2022 – Zásady vedenia pokladnice, ktorá je účinná od 01. 01. 2022.

Denný limit pokladničného zostatku bol stanovený na sumu 550 € a v kontrolovanom období nebol prekročený. Zodpovedný zamestnanec má uzatvorenú Dohodu o hmotnej zodpovednosti za zverené hodnoty (hotovosť, ceniny, tovar a zásoby) zo dňa 01. 02. 2024. Pokladničné operácie sú evidované v priepisovej pokladničnej knihe. Doklady sú číslované narastajúcim spôsobom osobitne pre príjmové a výdavkové pokladničné doklady.

Kontrolou pokladničnej dokumentácie neboli zistené nedostatky.

4 CESTOVNÉ NÁHRADY

Kontrolná skupina podrobila kontrole tuzemské cestovné príkazy na pracovné cesty za obdobie roka 2023. Zamerala sa na kontrolu správnosti vyúčtovania náhrad súvisiacich s pracovnou cestou, dodržiavanie lehôt na vyúčtovanie cestovných náhrad v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „zákon o cestovných náhradách“).

ZUŠ vykazuje na účte 512 – Náklady na cestovné za obdobie roku 2023 sumu vo výške 217,28 €. Kontrolnej skupine bola predložená Smernica č. 02/2022 o obehu účtovných dokladov, v rámci ktorej sú upravené pracovné cesty a vyplácanie náhrad súvisiacich s pracovnými cestami v pôsobnosti ZUŠ. V predloženej evidencii cestovných príkazov bol zaevidovaný jeden cestovný príkaz.

ZUŠ má vypracovaný Vnútorný predpis upravujúci podmienky pre poskytovanie paušálnej náhrady cestovných výdavkov zo dňa 15. 07. 2019. Paušálne cestovné je vyplácané jednému zamestnancovi vo výške polovice ceny časového lístka mesačne spolu so mzdou na bankový účet.

Kontrolou predloženej dokumentácie neboli zistené nedostatky.

5 ZÁKLADNÁ FINANČNÁ KONTROLA

ZUŠ má spracovanú Smernicu pre výkon finančnej kontroly o postupe vykonávania finančnej kontroly v pôsobnosti Základnej umeleckej školy, Irkutská 1, Košice účinnú odo dňa 01. 07. 2019. Jej súčasťou je Príloha č. 1 – podpisové vzory oprávnených zamestnancov a Príloha č. 2 – určenie zamestnancov zodpovedných za výkon základnej finančnej kontroly.

Kontrolou dokumentácie neboli zistené nedostatky.

6 POVINNÉ ZVEREJŇOVANIE DOKUMENTOV

ZUŠ zverejňuje povinne zverejňované dokumenty (faktúry a objednávky) na svojom webovom sídle <https://www.zusirkutska.sk/> v časti „Dokumenty.“ Zmluvy sú zverejňované prostredníctvom Centrálného registra zmlúv.

Kontrolné zistenia:

Kontrolou bolo zistené, že Objednávka č. 41/2023 zo dňa 30. 11. 2023 bola zverejnená ako posledná v roku 2023. Celkovo bolo ku kontrole predložených 47 objednávok.

Za rok 2024 nebola zverejnená ani jedna objednávka.

V predloženej knihe došlých faktúr je zaevidovaných 221 faktúr. Na webovom sídle ZUŠ bola posledná faktúra s poradovým číslom 145 zverejnená dňa 03. 10. 2023.

Zverejňovanie objednávok a faktúr nie je v súlade s ustanovením § 5b ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

Nie sú zverejnené nasledujúce údaje:

- údaj o tom, či je suma vrátane dane z pridanej hodnoty, alebo či je suma bez dane z pridanej hodnoty,
- identifikácia zmluvy, ak objednávka súvisí s povinne zverejňovanou zmluvou,
- identifikácia zmluvy, ak faktúra súvisí s povinne zverejňovanou zmluvou,
- identifikácia objednávky, ak faktúra súvisí s objednávkou.

Kontrolou zverejňovania zmlúv bolo zistené, že ku Kolektívnej zmluve na roky 2021 - 2024 (ďalej len „zmluva“) vrátane jednej prílohy boli vypracované tri dodatky.

Dodatok č. 1 zo dňa 25. 04. 2022 a Dodatok č. 3 zo dňa 17. 10. 2023 neboli zverejnené ani na webovom sídle školy ani v Centrálnom registri zmlúv, taktiež nebola zverejnená Príloha č. 1, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, čím došlo k porušeniu ustanovenia § 5a zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám.

7 SOCIÁLNY FOND

V zmysle ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde (ďalej len „zákon o sociálnom fonde“) je ZUŠ ako zamestnávateľ povinná tvoriť sociálny fond (ďalej len „SF“) v rozsahu a za podmienok ustanovených týmto zákonom. ZUŠ má vypracované Zásady tvorby a čerpania sociálneho fondu, ktoré sú súčasťou Kolektívnej zmluvy na roky 2021 – 2024 (ďalej len „Zásady“).

V zmysle týchto Zásad je sociálny fond tvorený:

- a) povinným prídélom vo výške 1 % podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) zákona o sociálnom fonde,
- b) ďalším prídélom vo výške 0,75 % podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. b) zákona o sociálnom fonde,
- c) zostatkom sociálneho fondu z predchádzajúceho roku.

V zmysle ustanovenia § 6 ods. 1 zákona o sociálnom fonde, tvorba sociálneho fondu a jeho čerpanie sa vedie na osobitnom analytickom účte fondu, alebo na osobitnom účte v banke alebo v pobočke zahraničnej banky. V súlade s citovaným ustanovením ZUŠ vedie finančné prostriedky fondu na osobitnom účte v Prima banke Slovensko a. s.

Za kontrolované obdobie roka 2023 bola tvorba fondu vo výške 5 051,73 € (z toho suma 3 159,65 € bola prevedená ako zostatok z roku 2022) a výdavky z fondu boli vo výške 3 657,48 €. ZUŠ zúčtovala finančné prostriedky fondu za rok 2023 dňa 11. 01. 2024. Zostatok vo výške 1 394,25 € z roku 2023 bol k 31. 12. 2023 prevedený do nasledujúceho obdobia.

Kontrolné zistenia:

Kontrolou dokumentácie sociálneho fondu bolo zistené, že zamestnanec ZUŠ požiadal dňa 16. 10. 2023 o poskytnutie príspevku na liečebno-rehabilitačný pobyt v termíne od 06. 11. 2023 do 11. 11. 2023.

Zápisnica zo zasadnutia sociálnej komisie, kde bol schválený príspevok zo SF vo výške 60 % z poukazu na rekondičný pobyt (pozn. vo výške 174 €), ktorý bol v hodnote 290 €, je už zo dňa 25. 09. 2023.

Daný zamestnanec mal v dňoch 06. – 07. 11. 2023 vykázanú prítomnosť na pracovisku a dovolenkový lístok bol vypísaný na obdobie od 08. - 10. 11. 2023.

ZUŠ vykonala úhradu liečebno-rehabilitačného pobytu z účtu SF dňa 18. 10. 2023 v celkovej výške 290 € bez účtovného dokladu v rozpore s § 6 a § 10 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. Podkladom pre úhradu nebol účtovný doklad, ale len poukaz na komplexný ozdravný pobyt bez uvedenia sumy vystavený Radou ZO OZ PŠaV II MŠ, Cottbuská 34, Košice.

Vzhľadom k skutočnosti, že Sociálna rada schválila v zmysle použitia finančných prostriedkov SF iba 60 % z celkovej sumy za pobyt t. j. 174 €, zamestnanec dňa 19. 10. 2023 zaslal na účet SF rozdiel vo výške 116 €.

Ďalej bolo kontrolou zistené, že zo sociálneho fondu boli zamestnancom poskytnuté kvetinové dary pri životných jubileách vo výške 117,48 €, ktorých poskytnutie nie je upravené v Zásadách.

Poskytnutie kvetinových darov zo SF nebolo dotknutým zamestnancom zdanené v zmysle zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov.

Zamestnanci ZUŠ môžu čerpať prostriedky SF aj na:

- rekondičný pobyt raz za dva roky s príspevkom vo výške 60% - nie je určená maximálna výška príspevku,
- rehabilitáciu s príspevkom v sume 40 € pri návšteve rehabilitačného zdravotníckeho zariadenia, sauny, posilňovne, plavárne, nie je však určené za aké obdobie (napr. mesačne, ročne a pod.).

Kontrolou zúčtovania SF bolo zistené, že v rámci použitia SF nebol zaúčtovaný dar vo výške 50 € v mesiaci november 2023 pri odchode zamestnanca do dôchodku, hoci bol zdanený v mzde za príslušný mesiac. Z pohybov na účte SF je zrejmé, že vyššie uvedená suma nebola vyplatená z finančných prostriedkov SF.

8 INVENTARIZÁCIA

ZUŠ vykonala inventarizáciu majetku a záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov za rok 2023 ku dňu 31. 12. 2023 na základe Príkazu riaditeľky č. 1/2023 v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „Príkaz“). Súčasťou Príkazu je menovanie ústrednej inventarizačnej komisie a čiastkovej inventarizačnej komisie s príslušnými menovacími dekrétmi pre členov inventarizačných komisií.

Z Celkového zápisu o vykonanej inventarizácii zo dňa 02. 01. 2024 vyplýva, že vykonanou inventarizáciou neboli zistené inventarizačné rozdiely. Fyzický stav majetku súhlasí s účtovným stavom. Z tohto dôvodu nebol predložený žiadny návrh na vyrovnanie inventarizačného rozdielu.

Kontrolné zistenie:

Kontrolou predloženej dokumentácie vykonanej inventarizácie bolo zistené, že inventúrne súpisy neobsahujú údaje o mieste uloženia majetku v zmysle § 30 ods. 2 písm. d) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve. Iné nedostatky neboli zistené.

9 PRACOVNO-PRÁVNE VZŤAHY

9.1 Odmeňovanie zamestnancov

Kontrolná skupina venovala pozornosť aj pracovno-právnym vzťahom ZUŠ, kde sa zamerala na kontrolu zaraďovania zamestnancov do platových tried a platových stupňov v zmysle zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „zákon o odmeňovaní“) a v zmysle Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 296/2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú zvýšené stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme.

Kontrolou príslušnej dokumentácie nepedagogických zamestnancov ZUŠ bolo zistené, že zamestnávateľ vykonáva zaraďovanie nepedagogických zamestnancov do platových stupňov v súlade s ustanovením § 7 ods. 4 a 5 zákona o odmeňovaní. Určenie tarifného platu zamestnancovi, ktorý nie je pedagogickým zamestnancom v najvyššej platovej tarife nezávisle od dĺžky započítanej praxe, má ZUŠ zapracované a schválené v uzatvorenej Kolektívnej zmluve na roky 2021 – 2024.

ZUŠ udelila zamestnancom v kontrolovanom období odmeny na základe návrhu vedúceho zamestnanca po schválení štatutárnym zástupcom ZUŠ v súlade s ustanovením § 20 ods. 1 písm. a) a písm. b) zákona o odmeňovaní.

9.2 Dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru

ZUŠ mala v roku 2023 uzatvorených celkom päť dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, z toho tri dohody o vykonaní práce – aktualizácia registratúrneho poriadku, archivácia a usporiadanie písomností, administratívne práce a ekonomická agenda a dve dohody o vykonaní práce – upratovanie na Elokovanom pracovisku Aténska 1/A, Košice, správca počítačovej siete a výpočtovej techniky.

Organizácia vedie evidenciu uzatvorených dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru v zmysle § 224 ods. 2 písm. d) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce (ďalej len „ZP“). Kontrolou výkazov odpracovaných hodín jednotlivých dohôd bolo zistené, že práce boli vykonávané v súlade s uzatvorenými dohodami, nedostatky neboli zistené.

9.3 Stravovanie zamestnancov

Nakoľko ZUŠ neprevádzkuje stravovacie zariadenie, zabezpečuje stravovanie zamestnancov poskytovaním stravovacích kariet. ZUŠ má vypracovanú Smernicu 01/2022 – Vnútorň predpis o zabezpečení stravovania zamestnancov účinnú od 01. 01. 2022 (ďalej len „smernica“). Stravovanie sa zabezpečuje formou dobitia kreditu na stravovacích kartách.

Podľa predmetnej smernice je stravovanie zamestnancov umožnené aj počas dovolenky, súvislého čerpania náhradného voľna za prácu nadčas alebo za prácu vo sviatok v trvaní viac ako štyri hodiny a počas čerpania iných prekážok v práci na strane zamestnanca alebo zamestnávateľa.

V zmysle ustanovenia § 152 ods. 1 ZP je zamestnávateľ povinný zabezpečiť zamestnancom vo všetkých zmenách stravovanie zodpovedajúce zásadám správnej výživy priamo na pracoviskách alebo v ich blízkosti. Zamestnávateľ zabezpečuje stravovanie podľa ustanovenia § 152 ods. 1 ZP najmä poskytnutím jedného teplého hlavného jedla vrátane vhodného nápoja zamestnancovi v priebehu pracovnej zmeny vo vlastnom stravovacom zariadení, stravovacom zariadení iného zamestnávateľa alebo zabezpečí stravovanie pre svojich zamestnancov prostredníctvom právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ktorá má oprávnenie sprostredkovať stravovacie služby. Nárok na poskytnutie stravy má zamestnanec, ktorý v rámci pracovnej zmeny vykonáva prácu viac ako štyri hodiny.

Kontrolné zistenia:

Zamestnanci evidujú prítomnosť na pracovisku ZUŠ a elokovaných pracoviskách v knihách príchodov a odchodov. Kontrolou dochádzky zamestnancov ZUŠ a evidencie poskytnutých príspevkov na stravovanie prostredníctvom elektronických stravných kariet bolo zistené, že v knihách príchodov a odchodov nie sú evidované neprítomnosti zamestnancov (dovolenky, práceneschopnosť a pod.).

Porovnaním evidencie dochádzky v knihách a vo výkazoch slúžiacich pre mzdové účely boli zistené nezrovnalosti, ako napr. duplicitná evidencia zamestnanca v ten istý deň v ZUŠ aj na elokovanom pracovisku, vo výkaze pre mzdové účely je vykázaná prítomnosť zamestnanca, ale v dochádzkovej knihe nie je zapísaný, vo výkaze pre mzdové účely je uvedené celodenné ošetrovanie, pritom v dochádzkovej knihe je vykázaná prítomnosť na pracovisku. Vzhľadom na tieto nezrovnalosti nie je možné objektívne posúdiť, či výška skutočne poskytnutých príspevkov na stravovanie zodpovedá právnym nárokom jednotlivých zamestnancov.

10 ZÁVER

Kontrolné zistenia poukázali na:

- nedodržanie bodu D2 ods. 1 písm. a) Prílohy č. 4 Štatútu mesta Košice pri stanovení výšky nájomného,
- nedodržanie § 6 a § 10 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve,
- nedodržanie ustanovení § 5a a § 5b zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám,
- nedodržanie Zásad tvorby a čerpania sociálneho fondu,
- nedodržanie ustanovenia § 30 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve,
- nedodržanie ustanovenia § 99 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce.

Povinná osoba nepodala v stanovenej lehote písomné námietky k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam a k lehotám uvedeným v návrhu správy z kontroly.

Ing. Pavol Gallo
hlavný kontrolór mesta Košice

- Text správy neprešiel jazykovou úpravou -